

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет дошкільної і технологічної освіти
Кафедра дошкільної освіти

«Допущено до захисту»

Завідувач кафедри

_____ Ковшар О.В.
 «___» _____ 20__р.

Реєстраційний № _____
 «___» _____ 20__р.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ СОЦІАЛІЗАЦІЇ
СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБОМ КОРЕКЦІЇ ВПЛИВУ
МЕДІАПРОСТОРУ

Кваліфікаційна робота студентки
 групи ДВПм-16
 ступень вищої освіти «магістр»
 спеціальності 012 «Дошкільна освіта»
 Чумак Анастасії Владиславівни

Керівник: старший викладач,
 Чулошнікова М.О.

Оцінка:

Національна шкала _____

Шкала ECTS _____ Кількість балів _____

Голова ЕК _____
 (підпис) (прізвище, ініціали)

Члени ЕК _____
 (підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	5
1.1. Соціалізація дітей дошкільного віку як науково-психологічний феномен 5	
1.2. Умови та фактори соціалізації дітей старшого дошкільного віку.....	11
Висновки до першого розділу	17
РОЗДІЛ 2. МЕДІАПРОСТІР ЯК СКЛАДОВА ОБ’ЄКТИВНОГО ОТОЧУЮЧОГО СВІТУ В СТРУКТУРІ СВІТОСПРИЙНЯТТЯ СУЧАСНОЇ ДИТИНИ.....	19
2.1. Поняття, структура та функції медіапростору як фактору соціалізації дошкільників	19
2.2. Специфіка впливу медіапродукції на соціалізацію дітей старшого дошкільного віку	21
Висновки до другого розділу.....	32
ВИСНОВОК	33
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	36
ДОДАТКИ	41

ВСТУП

Актуальність дослідження. Сучасний світ надає переваги, що дошкільний вік – це період, в якому починаються процеси соціалізації дитини дошкільного віку, які мають зв'язок із провідними сферами життя: навколишнім середовищем, спілкуванням, предметним світом, залучення дітей дошкільного віку до культури та загальнолюдських цінностей.

Враховуючи, що зараз діти дошкільного віку живуть у світі медіатехнологій які перенасичені телебаченням, компютерними іграм, відео, мультфільмами та багаторізними медіапродуктами. Майже кожна дитина на сьогодні активно використовує медіа яке витіснило звичайну іграшку із життя дитини. Але на разі це не тільки розвара, але й засіб виховання. Медіасередовище впливає на формування розвитку дитини, виховує її смаки та погляди на світ. Для дітей у дошкільному віці переважно засобом виховання є мультфільми.

Соціалізація дітей дошкільного віку медіапростору залежить від медіаграмотності і медіакультури дорослих. Тільки батьки та вихователі можуть стати для дітей тим джерелом, з якого діти дошкільного віку черпають основи грамотної, безпечної, свідомої і адекватна поведінка в медіапросторі. Сучасний медіапрості є простором життєдіяльності дитини дошкільного віку, де засоби масової комунікації є важливим фактором її формування, виховання та соціалізації. В практиці дошкільної освіти зміст і педагогічний супровід соціалізації дошкільників відбувається без урахування цього чинника. Спонууючи аналізувати отриману інформацію на різних рівнях осмислення.

Отже, в сучасних умовах існує необхідність підготовки педагогічних кадрів до формування соціальної компетентності дітей дошкільного віку.

Мета дослідження – методичні умови впливу медіапростору на соціалізацію дітей старшого дошкільного віку.

Завдання дослідження:

- вивчити, проаналізувати та систематизувати науково- методичну літературу з проблеми соціалізації дітей старшого дошкільного віку засобом впливу на них медіапростору;

- виокремити особливості сприйняття медіапродукції дітьми старшого дошкільного віку;
- визначити педагогічні умови та особливості соціалізації старших дошкільників в контексті активного впливу на них медіапростору;
- виявити та теоретично обґрунтувати необхідність корекції впливу сучасного медіапростору на процес соціалізації дітей старшого дошкільного віку;
- запропонувати практичні заходи з корекції впливу медіапростору на процес соціалізації дітей старшого дошкільного віку.

Об'єкт дослідження – процес соціалізації дітей старшого дошкільного віку в умовах медіапростору.

Предмет дослідження – засоби корекції впливу медіапростору на процес соціалізації дітей старшого дошкільного віку.

Структура роботи: робота складається з і вступу, двох розділів, чотирьох підрозділів, висновків з розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (50 позицій), додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

1. Соціалізація дітей дошкільного віку як науково-психологічний феномен

Поняття соціалізація застосувалось вперше в 1887р. відомим соціологом Ф. Г. Гіддінгсом, який в книзі «Теорія соціологізації» вперше дав визначення соціалізації. Поняття соціалізація розкривається через самореалізацію «Я-концепція», творчість, особистісний потенціал, самосприйняття та самовираження. Соціалізація відбувається впродовж всього життя особистості. Соціалізація – зазвичай регулює поведінку людей в нашому суспільстві, від народження до самої смерті.

Соціалізація — це комплексний процес та результат засвоєння активно-говідтворення людиною соціально-культурного досвіду знань, умінь, навичок, цінностей, норм, правил поведінки, традицій на основі їх діяльності, спілкування і відносин, обов’язковий фактор розвитку особистості. Виступає одним із основоположних соціальних процесів, що забезпечує повноправне існування людини всередині суспільства . Соціалізація є двостороннім процесом, оскільки відбувається не лише збагачення соціальним досвідом, а й реалізація людиною соціальних зв’язків . Її суть зводиться до поєднання в процесі соціалізації особи адаптації та відособлення, тобто збереження суб’єктності людини в умовах певного суспільства.

Поняття соціалізації також досліджували такі вчені С. Савченко, Л. Міщик, Г. Лактіонова, П. Плотніков, Н. Лавриченко, Р. Вайнола, І. Зверева, А. Рижанова, А. Капська В. Оржеховська, та ін.

Соціалізації допомагає людині сформуватися як особистість свого суспільства до якого вона належить. Е. Дюркгейм, один із перших надав значну увагу проблемам соціалізації, яка прагне сформувати у особистості певні якості: моральні, інтелектуальні і навіть фізичні. Соціалізація проходить під впливом великої кількості різних умов, які так чи інакше впливають на роз-

витку кожної людини [15, с. 42]. До базових умов соціалізації дітей дошкільного віку відносять:

- Самоорганізація дітей. У дитини формується вміння сприймати завдання, планувати і оцінювати свою діяльність;
- Самостійність. Дитина навчається самостійно мислити, аналізувати, опановувати нові знання;
- Колективна взаємодія. Спілкування з дітьми забезпечує широку соціальну практику, що дозволяє адаптуватися у соціальному середовищі. Умови соціалізації відображені в (Додатк А).

Соціалізація складається із простих процесів:

Навчання – це процес цілеспрямованого формування в особистості певних умінь: практичних та розумових.

Ідентифікація – це механізм ототожнення особистості з деякими особами які оточують, що дозволяє використовувати соціально прийнятні та схвалені норми та правила поведінки людини в навколишньому середовищі.

Освіта – це процес який цілеспрямовано формується в особистості прозання: оточення навколо себе, навколишнє середовище, науки. Вона має на меті побутовий, технічний, історичний характер і відбувається в дошкільних навчальних закладах, школах та вузах.

Захист – це психічні та практичні процеси, за допомогою яких люди долають внутрішні конфлікти між різними потребами.

Наслідування – це механізм несвідомого або свідомого відтворення особистістю моделей поведінки набутих власним досвідом або інших людей.

Виховання – це процес цілеспрямованого формування в людині, з одного боку, мотивів, а з іншого – моральних, естетичних, світоглядних цінностей, переконань. Яке здійснюється в сім'ї, дошкільному закладі, через телебачення тощо.

Адаптація – це психічні та практичні процеси, за допомогою яких людина долає напруженість у своїх взаєминах та різних ситуаціях, частиною яких є й інші люди. Адаптація спирається на пізнання, волю та пам'ять особистості.

Психологічні особливості соціалізації обдарованих дітей у віртуальному просторі манер, рухів, вчинків тощо; це механізм впливу на поведінку та психіку людини, що передбачає некритичне сприйняття нею особливостей і специфіки отриманої інформації;

Конформність – це механізм усвідомлення наявності розбіжностей у думках певного індивіда з оточуючими людьми і зовнішня згода з ними, що реалізується та проявляється у поведінці.

Соціалізація має багатогранний характер тому, що, соціальні зміни у суспільстві можуть сформувати соціалізацію, перетворюючи її у негативну. Американський науковець К. Келлі, зазначав у своїх працях про соціальний розвиток особистості та безперервний процес ресоціалізації. Ресоціалізація – це пристосування до нового життя в соціумі.

Складові соціалізації відображені (Додатк Б).

Соціалізація базується на особистісних цінностях, особистісних і соціальних. Соціалізація може добре впливати на індивіда та орієнтувати його в соціумі. Головною умовою соціалізації є система інформаційних обмінів таким чином між людиною і соціумом, що відбувається через систему знаків, вєбально і невербальних[33, с. 105].

Сучасні педагогічні процеси можливо розглянути як:

– інформація, яка потрібна кожній людині, щоб адаптуватися в суспільстві.

– інформація, для формування індивіда, формування індивідуальної інформаційної основи для особистісного світосприймання і власної оцінки суспільних норм поведінки.

– інформація, пов'язана з реалізацією трудової функції людини.

– інформація, для осмислення особистісного життя особистості.

Під впливом спеціалізації можуть бути як стихійні так і цілеспрямовані соціальні умови. Механізми соціалізації (Додатк В).

Соціалізація поділяється на три головних фактора:

1.Види

- стихійні;

- соціально-контрольовані;
- відносно спрямовані.

2.Фактори

- мегафактори;
- мезофактори;
- макрофактори;

3.Механізми

- соціально-психологічні;
- соціально-педагогічні.

Соціалізація формує цінності життя, риси характеру, відбувається передача соціального досвіду між поколіннями завдяки чого вони і засвоюються. Психолого-педагогічні умови відображені в соціалізації, активно взаємодіють [43, с. 54]. Соціалізація комунікує та залучає до культури, виховання та сприйняття.

Основними чинниками соціалізації особистості виступають такі:

- соціальні процеси, явища;
- соціальне середовище, яке відтворює передачу культурних зв'язків;
- сукупність цінностей, звичок;

Соціалізація спрямована на індивіда для прищеплювання культурних навичок. Не менш важливим відзначається автономія індивіда в процесі соціалізації. В суспільстві, він вільний самостійно дає собі цінності й установки, орієнтуючись не тільки на середовище, але й на власні уподобання. Соціалізація індивіда грає як негативну роль так і позитивну.

Процес соціалізації відбувається у продовж усього життя. Їй властива внутрішня динаміка здобутків і втрат. Соціалізація може бути запланованою та несподіваною. Вона відбувається під час навчання та поза її межами. Особистість оновлює свій соціальний досвід.

Діти старшого дошкільного віку починають висловлювати думки та емоції і отримують досвід практичного мислення в образному та предметному плані. У дітей виникає випадкове оволодіння власною поведінкою. Гра, у свою чергу, дає дитині доступні для його способів моделювання навколиш-

нього життя. А. Н. Леонтьєв, Д. Б. Ельконін розглядає гру як особливу форму практичного проникнення дитини в світ соціоцінних відносин. В грі дитина природня, активно діє, щіро переживає, придумує, творить нове [6, с. 118]. Гра є емоційно привабливою формою творчої самореалізації дитини, що виражається в індивідуальному житті ролей, забезпечуючи доступний шлях накоплення знань про довкілля і норми соціальної взаємодії. У силу різноманітності предметного змісту ігрової діяльності надає старшим дошкільнятам широкий спектр знань про навколишній світ, у тому числі соціальних знань. Завдяки емоційній привабливості ігрової діяльності формує мотиваційну сферу.

Теорія соціалізації за І.Гоффмана це процес соціалізації який має дві основні частини:

-ресоціалізація - освоєння чогось нового та нових цінностей;

-десоціалізація - це відмова від цінностей та особистих норм поведінки може бути добровільним або за якихсь умов.

Саме завдяки таких умов відбувається зміна життя особистості в соціалізації. У різні періоди життя особистості можуть відбуватися кризові періоди, перехідні періоди розвитку які характеризуються завдяки психічним змінам.

Видатний науковець І.Кон в своїй праці зазначив, що соціалізація-це комплексний підхід вісх процесів, завдяки яких особистість оновлює певні критерії норм, знань та інформації таким чином формується особистість [35,с. 210].

Періодів формування соціалізації особистості відбувається в дошкільному віці який є найвідповідальнішим у житті. У дошкільному віці головною спецікою соціалізації особистості, полягає у просторі її «соціального дозрівання», у проведенні вільного часу на дозввілі, у розвитку емоційного стану, у сприйнятті навколишнього середовища[21,с.238]. Головним етапом соціалізації дошкільника можна зазначити, що діти активно пристосовуються до нового простору життя; формують уявлення про довкілля; набувають навички самостійності; формують уявлення про життя; будують нові відносини з однопітками.

Л. Виготський підкреслював, що соціалізація дитини відбувається в процесі переходу від біологічного існування до повноцінного соціального життя, коли вона як біологічна істота стає соціалізованою особистістю. На думку Л.Виготського, вищі психічні функції народжуються як форми соціальних відношень у співпраці з іншими людьми, в першу чергу з батьками, пізніше – з педагогами та ровесниками. Тому входження дитини в соціальне життя можливе не тільки в колективі. Важливого значення Л.Виготський надавав розвитку уяви і творчості дитини за допомогою різних жанрів мистецтва в роботі з дітьми старшого дошкільного віку

Виготський зазначає, що розвиток дитини є саморозвитком і нормою. Основні характеристики дитині пов'язуються з оволодінням вищими психічними функціями, їх вrostанням у структуру особистості. Соціалізація дітей відбувається в умовах життєдіяльності які їх оточують в дошкільних закладах, в колі сім'ї, в позанавчальних закладах [6, с. 118]. Але першим чинником соціалізації для дитини дошкільного віку виступає сім'я, яка у продовж життя є мікросередовищем, під час якого відбувається особистісне зростання особистості. Батьки – це найдорожчі та найрідніші для дитини. Завдяки батькам діти дошкільного віку задовольняють потреби психологічної захищеності. Дитину оточують близькі люди, які залучають її до різних видів соціальної взаємодії. Соціальне спілкування набувається дитиною ще до того, як вона починає спілкуватися. Дитина з кожним кроком опановує нові знання і поступово переходить на вищий рівень розвитку – прагне задовільнити власні потреби. Коли коло уявлень про соціальне середовище розширюється, в дитині змінюються потреби, усвідомлюються потреби оцінки явищ, подій, вчинків людей, що оточують. З цього приводу Ж. Піаже писав: «...Розмовляючи зі своїми близькими, дитина кожної миті спостерігає, як підтверджуються або заперечуються її думки, і вона поступово відкриває величезний світ сторонніх відносно себе думок, що дають їй нові відомості або впливають на неї» [23, с. 19]. Соціалізацією особистості, на нашу думку, вплає домашня атмосфера: стиль взаємовідносин у сім'ї, ставлення батьків до різних подій, психологічний клімат. Дитина в сім'ї «приміряє» на себе події які її оточують,

а це формує її соціальну активність. Погляд на навколишній світ людей є діяльністю, що допомагає дитині дошкільного віку засвоїти правила та норми людських взаємовідносин поза межами сім'ї. На основі цього варто виокремити стадії та механізми соціалізації дітей дошкільного віку за Дж.Мідом:

Стадії і механізми соціалізації дітей дошкільного віку: рольві ігри, виконують певні ролі імітуючи героя казки або дорослого; колективні ігри в яких діти мають певне оточення; ігри імітації, діти намагаються передати емоції дорослих та копіювати поведінку дорослих.

Таким чином, закріплюються норми та правила поведінки в суспільстві. Умови соціалізації на психічний розвиток дитини досліджувала Ю.Удовенко. Особливості впливу несприятливих умов соціалізації на рівні емоційної, пізнавальної, мотиваційної сфери. Підтверджено, що соціалізація дітей виявляє емоційне ураження, стосовно себе у сфері міжособистісної взаємодії. Структура компонентів психічного розвитку дітей дошкільного віку, що впливають на несприятливі умови соціалізації особистості.

Діяльність дітей дошкільного віку спрямовується не окремими мотивами, а їх підпорядкуванням, завдяки ним можна виокремити основний тип особистості. Під час цього процесу утворюється мотиваційна сфера дитини.

Ще одним із головних процесів соціалізації дітей дошкільного віку є соціальний досвід. Набуття соціального досвіду відбувається через пристосування до навколишнього середовища, діяльність, засвоєння правил, норм та стандартів поведінки.

Педагогічне виховання - це основна частина соціалізації яка цілеспрямована та соціально контрольована. Виховання це процес який має на меті накопичення дитиною соціального досвіду і системи цінностей. Педагогічний процес організований у дитячому навчальному закладі для соціального виховання, яке необхідно повноцінно соціалізувати дитині. Для повноцінної реалізації соціального досвіду дитини, необхідно формувати соціальний вплив культури, цінностей, з іншої сторони – власного «Я», треба розкривати власні творчі потенціали. Одна із головних властивосте соціального розвитку це адаптованості до світу, самостійності, і творчості.

Отже, для того, щоб у дітей дошкільного віку були реалізовані моделі активності і успішності соціалізації дітей потрібно їх розвивати.

Соціалізація для дітей дошкільного віку є відповідними еталонами зміни соціального середовища це сім'я, найближче оточення, дошкільний навчальний заклад, позанавчальні заклади. Якщо відбувається різка зміна соціального середовища дитина дошкільного віку буде переживати кризу входження в нову соціальну спільноту [23, с. 23]. Таким чином соціальне середовище може як сприяти процесу соціалізації, так і стримувати її до розвитку.

1.2. Умови та фактори соціалізації дітей старшого дошкільного віку

Діти старшого дошкільного віку на всіх етапах характеризуються постійною орієнтацією на дорослий світ, потребою прилучення до соціуму, взаємодії з ним. Соціальний розвиток, що утворює контекст онтогенезу, об'єктивно спрямовує його та визначає загальний зміст, який Д. Фельдштейн розглядає як взаємозв'язок соціалізації та індивідуалізації, що відбувається у процесі діяльності. Такої ж думки дотримується і О. Кононко, яка визначає соціалізацію на ранніх етапах онтогенезу як «набуття дошкільником соціального досвіду, що здійснюється через діяльність, спрямовану на орієнтування в ситуації, пристосування до навколишнього, перетворення живої і неживої природи, власного «Я» [13, с. 8].

У результаті соціального розвитку засвоюється певний обсяг соціальної інформації, система цінносних орієнтацій, формується досвід соціальної діяльності у формуванні навичок, здатність до спілкування з оточуючими.

Соціалізація - це нелегкий і багатофакторний процес надбання дитьми навичок, норм і цінностей поведінки. Його участь у соціумі, контролі своїх дій і емоцій.

Соціалізація дітей дошкільного віку здійснюється в процесі спілкування і взаємодії з іншими людьми. Так, через комунікацію, дитина вчиться говорити і контактувати.

В процесі дітистаршого дошкільного віку здійснюєть сензитивність, підвищення чутливістт дитини до Я-концепції, що робить її більш чутливішою до зовнішнього середовища. Дитина починає розуміти та переживати свою індивідуальність, відмінність від інших дітей, унікальність прагнення утвердити себе перед дорослими та ровесниками. Порівняння своєї самооціни з ішими відбувається завдяки самопізнання.

Для того, щоб соціалізація дітей дошкільного віку відбувалась успішно, треба оволодіти навичкам які вироблені через способи та аналізи навколишньої середовища. Саме у дошкільному віці в дитини інтенсивно розвиваються психічні процеси зокрема й уяву як основа творчості, творення нового.

Уява завжди пов'язана зі соціалізацією дитини та пов'язує трьома принципами: опора та наочність, опора на минулий досвід та особлива внутрішня позиція дитини, яка формується до кінця дошкільного віку та отримує подальший розвиток.

У процесі соціалізації дітей старшого дошкільного віку доречно врахувати:

- ставлення дитини до нових соціальних умов, особливостей емоційного стану;
- домінування настанов на взаємодію з дітьми (соціальна адаптивність);
- прояви ініціативності, активності, соціальної та самостійної компетентності з показниками;
- вміння вирішувати соціальні проблеми у запропонованих ситуаціях;
- ціннісні духовні потреби дитини;
- сформовані норми та правила поведінки.

Таким чином, специфіка соціалізації дітей дошкільного віку полягає в тому, що відбувається опосередковано, і розглядається крізь призму сприйняття та оцінювання людей, які безпосередньо оточують дитину. Під впливом цього соціального оточення, а не соціуму загалом, формуються її погляди і переконання, ставлення до навколишньої дійсності.

Головним елементом у розвитку соціальних можливостей дітей дошкільного віку є розвиток самосвідомості. Діти старшого дошкільного віку починають сприймати себе в суспільстві як її частину. Дитина дошкільного віку має усвідомлювати свої емоції, почуття та думки. Треба поглиблювати знання дітей дошкільного віку про внутрішній світ, інтереси, відносини з дорослими. Діти старшого дошкільного віку мають уявлення про навколишній світ і завдяки цього можуть сформувати свій соціальний стан.

До механізмів соціалізації можливо віднести - механізм традиційної соціалізації, який являє собою засвоєння людиною норм, еталонів поведінки, поглядів, стереотипів, які характерні для його родини й найближчого оточення. Це засвоєння проходить, як правило, на неусвідомленому рівні за допомогою сприйняття, некритичного сприйняття пануючих стереотипів. Ефективність традиційного механізму досить рельєфно проявляється тоді, коли людина знає, "як треба", "що треба", але це його знання суперечить традиціям найближчого оточення. У такому випадку можна зазначити слова відомого французького мислителя XVI ст. Мішель Монтень, який писав: "...Ми можемо скільки завгодно повторювати своє, а звичай і загальноприйняті життєві правила тягнуть нас за собою".

Крім того, ефективність традиційного механізму проявляється в тому, що ті або інші елементи соціального досвіду, засвоєні, наприклад, у дитинстві, але згодом блоковані в силу умов, що змінилися, життя (наприклад, переїзд із села у велике місто), можуть "спливати" у поведінку людини при черговій зміні життєвих умов або на наступних вікових етапах.

Інституціональний механізм соціалізації, функціонує в процесі взаємодії людини з інститутами суспільства й різними організаціями, як спеціально створеними для його соціалізації, що так і реалізують, що соціалізують функції попутно, паралельно зі своїми основними функціями (виробничі, суспільні, клубні й інші структури, а також засобу масової комунікації). У процесі взаємодії людини з різними інститутами й організаціями відбувається наростаюче нагромадження їм відповідних знань і досвіду соціально - схва-

люваної поведінки, й конфліктного або безконфліктного запобігання виконання соціальних норм [4, с. 28].

Треба мати на увазі, що такий соціальний інститут, як засоби масової комунікації, як (печатка, радіо, кіно, телебачення) впливають на соціалізацію людини не тільки за допомогою трансляції певної інформації, але й через виставу певних зразків поведінки героїв книг, кінофільмів, телепередач. Ефективність цього впливу визначається тим, що, як помітив ще в XVIII ст. реформатор західноєвропейського балету французький балетмейстер Жан Жорж Новер, «оскільки страсті, випробовувані героями, відрізняються більшою силою й визначеністю, ніж страсті людей звичайних, їм легше й наслідувати». Люди відповідно до вікових і індивідуальних особливостей схильні ідентифікувати себе з тими або іншими героями, сприймаючи при цьому властиві їм зразки поведінки, стиль життя і т.д.

Стилізований механізм соціалізації діє в рамках певної субкультури. Під субкультурою в загальному виді розуміється комплекс морально-психологічних рис і поведінкових проявів, типових для людей певного віку або певного професійного або культурного шару, який у цілому створює певний стиль життя й мислення тієї або іншої вікової, професійної або соціальної групи. Але субкультура впливає на соціалізацію людини остільки й у тій мірі, оскільки і з якою мірою, що є її носіями групи людей (однолітки, колеги та ін.).

Н. Голованова зазначає, що соціалізація має свою певну структуру, що відображує взаємопов'язані елементи. Вона виділяє чотири головних компонента: компонент комунікації - містить в собі різні засоби та форми, за допомогою яких дитина набуває навички мови та мовлення і використовує їх у різних ситуаціях; когнітивний - про навколишню дійсність, створення системи соціальних уявлень і узагальнених образів. Реалізація цього елемента відбувається в процесі навчання і виховання, у спілкуванні, але проявляється в ситуаціях самонавчання тільки тоді, коли дитина шукає і дізнається інформацію за власною ініціативою з метою розширення концепції світу; поведінковий компонент - спрямовує всі дії яким дитина вчиться від простих гігієніч-

них навичок дорізних формах праці, а також засвоєння різних форм та правил поведінки які виробляються в процесі соціального розвитку; ціннісна складова ціннісно-орієнтована система це відношення дитини до цінностей в суспільстві [33, с. 145].

Зміст педагогічної соціалізації є специфікою на етапах дошкільного дитинства які дозволяють будувати нові освітні стратегії, спрямованні на актуалізацію соціального потенціалу дитини.

Процес соціального розвитку – це явище, в якому відбувається засвоєння дитиною загальних норм, усвідомлення себе як соціальний суб'єк. Таким чином поглиблюється свідомість, усвідомлення соціального середовища.

Забезпечуючи системно-цілісні підходи орієнтують на цілісне розуміння дитини дошкільного віку як суб'єкта і об'єкта соціалізації, а також комплексне вивчення закономірностей розвитку дітей дошкільного віку в процесі виховання дітей та їх соціалізації. В закладах дошкільної освіти розглядають реалізацію як педагогічної системи, яка вимагає узгодження та координації усіх її компонентів, сукупності взаємопов'язаних між собою засобів, методів і процесів, що мають нові якісні ознаки, необхідні для створення педагогічно виваженого впливу на соціальне становлення особистості дитини.

Фактори соціалізації особистості дитини старшого дошкільного віку:

Зовнішні фактори визначають зміст і форму соціалізації дошкільнят, визначають вектор їх подальшого розвитку. До них відносяться сім'ї, дитячий колектив, гуртки за інтересами.

Внутрішні фактори індивідуальні особистості дитини, які безпосередньо впливають на формування у його картину світу і визначають стиль проживання міжособистісних відносин. Проблема соціалізації особистості дошкільнят є одна з базових у педагогіці та вікової психології, оскільки її успішність визначає можливість особистості повноцінно функціонувати в суспільстві як активного суб'єкта.

Отже, процес соціалізації дитини дошкільного віку відбувається у період особистісного становлення та взаємодії з соціальним оточенням. Система соціальних зв'язків створює підґрунтя для активного засвоєння суспільного досвіду та конструювання образу соціального світу.

ВИСНОВОК ДО ПЕРШОГО РОЗДІЛУ

Отже, підсумовуючи перший розділ можна зазначити, що у дітей старшого дошкільного віку відбувається сензитивність, підвищення чутливості дитини до Я-концепції, що робить її більш чутливішою до зовнішнього середовища. Дитина починає розуміти та переживати за свою індивідуальність, відмінність від інших дітей, унікальність прагнення утвердити себе перед дорослими та ровесниками. Головним елементом у розвитку соціальних можливостей дітей дошкільного віку є розвиток самосвідомості. Діти старшого дошкільного віку починають сприймати себе в суспільстві як її частину, усвідомлюють свої емоції, почуття, думки.

Головною умовою є педагогічне виховання дітей дошкільного віку яке сприяє на соціалізацію та цілеспрямованість. Виховання це процес який має на меті накопичення дитиною соціального досвіду і системи цінностей. Таким чином, специфіка соціалізації дітей дошкільного віку полягає в тому, що відбувається опосередковано, і розглядається крізь призму сприйняття та оцінювання людей, які безпосередньо оточують дитину. Під впливом цього соціального оточення, а не соціуму загалом, формуються її погляди і переконання, ставлення до навколишньої дійсності. Соціалізація спрямована на індивіда для прищеплювання культурних навичок. Немало важливим відзначається автономія індивіда в процесі соціалізації. В суспільстві, він вільний самостійно дає собі цінності й установки, орієнтуючись не тільки на середовище, але й на власні уподобання. Соціалізація індивіда грає як негативну роль так і позитивну [26, с. 76].

Дитина, народжується у суспільстві, в якому починає його пізнавати з різних сторін. Дитина пізнає найближе оточення, з яким вона знаходиться починає взаємодіяти. Соціальне виховання дітей дошкільного віку повинен формувати уявлення про своє оточення.

До моменту закінчення періоду дошкільного дитинства виникає здатність і потреба в соціальній функції. У цей період дитина має навчитися спостерігати за діями навколишнього, запитувати те, що цікавить. Формування

уявлень про соціальну реальність як показник успішності соціалізації дітей дошкільного віку.

В закладах дошкільної освіти реалізують соціально-педагогічну діяльність як цілісної технології переведення соціальної ситуації розвитку дитини в педагогічну - освітню, виховну, навчальну, розвиваючу. Виховний-освітній процес має будуватися з опорою на співпрацю та взаємодію з сім'ями вихованців як найважливішого мікрофактора для досягнення повноцінної соціалізації дитини.

Одна із головних властивосте соціального розвитку це адаптованості до світу, самостійності, і творчость.

Отже, для того, щоб у дітей дошкільного віку були реалізовані моделі активності і успішності соціалізації потрібно їх розвивати. Соціалізація має багатогранний характер тому, що, соціальні зміни у суспільстві можуть сформувати соціалізацію, перетворюючи її у негативну. Соціалізація базується на особистісних цінностях та соціальних. Може добре впливати на індивіда та орієнтувати його в соціумі. Головною умовою соціалізації є система інформаційних обмінів таким чином між людиною і соціумом, відбувається система знаків, вебальних та невербальних.

РОЗДІЛ 2

МЕДІАПРОСТІР ЯК СКЛАДОВА ОБ'ЄКТИВНОГО ОТОЧУЮЧОГО СВІТУ В СТРУКТУРІ СВІТОСПРИЙНЯТТЯ СУЧАСНОЇ ДИТИНИ

2.1. Поняття, структура та функції медіапростору як фактору соціалізації дошкільників

Метод дослідження медіапростору як медіакомунікацій пропонує П. Адамс. До поняття медіапростору у контексті теми спілкування і розуміння ми звернулися до “надструктури буття” і показали: з медіапростором, на нашу думку, пов’язані на рівноцінних суб’єктно-об’єктних засадах (і медіапростір у певній мірі є їх складовою) простори: лінгвістично-мовленнєвий, соціокультурний і націєутворюючий, науковий, психологічний, простір пам’яті й забуття, небуття та інформаційної викривленості, етнонаціональний, віртуальний простір, особистісний простір, сюрреалістично-ірраціональний (казка, фантастична гіперреальність тощо). Меншою мірою “над” особистістю стоїть простір контексту іншого, іншості, простір дискурсів. Органічний простір для усамітнення споглядання, простір контрасту .

М. Бугайські, аналізуючи вплив медіапростору, пише, що нині “розповсюдження отримує тільки один універсальний різновид мови, який можна назвати “медійним”. [16, с. 20].

Глобальний медіапростір надає новій реальності (інформаційному суспільству) нових рис, адже “його особливості – віртуальність, множинність мультипарадигмальність, міфологічність, нестабільність, агресивність, стресогенність та інші” [4, с. 25].

Посол Марі Йованович з Сполучених Штатів Америки розповідав, що медіапростір є головною умовою при вихованні свідомого, грамотного, культурного медіаспоживача, щоб протидії дезінформації яку можливо пчути. Він говорив діти – це наше майбутне, тому важливо розвивати в них критичне мислення . Також висловив сою думку Джудіт Гоф: «На жаль, цифрова доба, коли одним дотиком пальця можна відкрити двері до багатьох знань, також

стала часом, коли інформація воєнізується, стає зброєю» [3]. Медіаграмотності в Україні набуває все більших обертів, але для цього є головною умовою розвиток критичного мислення.

Один з відомих вчених в галузі медіапростору Лен Мастерман говорив, що медіапростір відбувається впродовж усього життя людини, і це не тільки процес оцінки медіапродуктів, а й сукупність певних послідовних дій, спрямованих на дослідження різноманітних творів медіакультури, метою чого є не просто критичне розуміння, а «критична автономія», тобто здатність людини до самостійного критичного судження про медіапродукцію [30, с. 15]. Медіапростір допомагає змінити стосунки вихователя з дітьми, таким чином додаткова можливість для взаємної співпраці та діалогу. Але Л. Мастерман, зауважив ще одну головну взаємодію, що в закладах дошкільної освіти повинні навчати дітей медіапростору але переважно в невеликих групах [4, с. 25]. Механізм засвоєння дітьми спійнятої інформації из ЗМІ (додатк Г). Медіаосвіта є особливим потенціалом сучасних медіатехнологій які формують морально-етичні та гуманістичні цінності особистості наприклад: доброти, співраці, гідності, чесності, формування співпраці, вміння захищати власні кордони, допомагати іншим, вміти співпереживати.

Специфіка дослідження медіапростору з точки зору науки державного управління визначаються у процесі розмежування його предмета з предметами аналізу медіатеорії та комунікативних наук. “У найбільш загальному вигляді ця предметність проявляється у тому, що філософія не аналізує медіапростір з погляду його інструментально-фізичної наповненості, як конкретні наукові дисципліни щодо медіапростору. Її основним предметом є визначення медіальності та її змісту з погляду соціальних суб’єктів, а також загальної атрибутивності медіальності соціальному простору. У цьому зв’язку найбільш загальними предметами соціально-філософського дослідження медіапростору є медіатекст у соціокультурному контексті та реальність медіапростору з погляду його впливу на формування соціальної реальності і картини світу людей” [16, с.98].

Медіапростір пов'язаний із соціальним простором. Нові умови життєдіяльності соціуму породжують нові інформаційні феномени. Поняття “медіапростір” набуває багатоаспектного характеру й охоплює кілька середовищ: інфосферу, соціоальну сферу. Існують різні підходи до визначення інформаційного простору як такого. Відповідно медіапростір визначають: синтез “людини, яка слухає” і “людини, яка дивиться”; суспільство, яке змінюється; зворотній зв'язок; творчість кожного і розвиток наук, перебіг дійсності в майбутнє; руйнація старих кордонів, нескінченність і динамізм інформації; універсальність і багатоманітність, тісний зв'язок народів.

2.2. Специфіка впливу медіапродукції на соціалізацію дітей старшого дошкільного віку

Важливими завданнями дошкільної освіти є активізація пізнавальної активності дитини, її самостійності та ініціативності. За визначенням Н. Череповської медіапростору є результатом діяльності в галузі медіавиробництва у вигляді медіаіграмотності та медіамистецтва, їх матеріальні носії (газети, журнали, фотоплівки, кінострічки, диски тощо), а також медіазасоби та медіатехнології, завдяки яким медіапродукція створюється.[26,с. 87]. У науковій літературі тотожним поняттям медіапродукції є категорія «медіатекст». Медіапростір розглядаємо як конкретні види медіаповідомлень разом із носієм, що публікуються або транслюються за допомогою засобів масової інформації і адресовані цільовій (у нашому дослідженні – дитячій) аудиторії.

Медіапродукція – на сучасному етапі є головним засобом у вихованні дітей дошкільного віку, яке впливає на розвивальну, пізнавальну та виховну функцію. Медіапродукція впливає на формування у дітей дошкільного віку потреби в нових знаннях та інтересу до того, що може стати їх новим джерелом, удосконаленню пізнавальних умінь і навичок. На думку науковців (Л. Артемова, Н. Гавриш [13], О.Запорожець [4] та ін.) медіапродукція підвищує ефективність сприймання дітьми навчального матеріалу, урізноманітнює навчальну діяльність, вносить у неї елемент цікавості.

Педагог який підкований в медіапросторі зможе реалізує свою діяльність у взаємодії з різними соціальними групами, що дозволяє забезпечити повноцінну взаємодію з дітьми. Основною метою є не тільки організація роботи з дітьми в медіасередовищі, а й формування свідомого ставлення їх найближчого оточення до цього процесу. Тільки взаємодія з педагогом забезпечить гармонійний розвиток дитини в умовах сучасного світу, допоможе уникнути проблем та з користю використати можливості сучасного розвитку за таких умов:

- взаємодія вихователів, батьків та найближчого оточення дитини в організації роботи та використанні умов медіа-середовища з окресленим проміжком часу;

- вплив на свідомість дитини, що ПК, помічник, а не друг;

- використовувати медіасередовище як допоміжний засіб, а не основний засіб виховання і навчання дітей;

- обговорення з дітьми різних моментів перегляду, прослуховування, організація роботи у медіасередовищі та власний приклад у оточенні дитини. Правила організації занять дітей з використанням компютерів (додатк Ж).

Щоб підвищити ефективність навчання дітей 5-6 років, фахівцям дошкільної галузі необхідно опанувати такими компетенціями, які б дозволили впливати на рівень розвитку пізнавальної активності дітей, що стає можливим завдяки озброєнню їх цілим рядом інформаційно-комунікаційних засобів. Особливої уваги заслуговує опис унікальних можливостей інформаційно комунікаційних технологій, реалізація яких створює передумови для покращення процесу формування інформаційної компетентності дітей дошкільного віку.

Для того, щоб дитина дошкільного віку оволоділа новим навичкам, вона повинна виявляти інтерес і тільки тоді зможе засвоїти нову інформацію. Тому медіапродукція має добиратися так, щоб її зміст передбачав формування не лише елементарних уявлень, а й розвиток пізнавальних процесів та пізнавальної активності.

Н. Гавриш переконує що, медіапростір притаманний багатофункціональний, зокрема: формування базових засад особистості, збагачення емоційно-чуттєвої сфери, адаптаційна функція, мотиваційна, розвивальна, виховна, дидактична, коригуюча, компенсаторна та інші. О. Жорник зазначає, що при використанні медіапростору формується самостійність – якість особистості, проявляється у готовності власними силами здійснити цілеспрямовану пізнавальну діяльність.

Підводячи підсумки видатних науковців, щодо потенціалу медіапродукції як засобу розвитку дітей дошкільного віку. Головні функції це: ідеологічна; культуро-освітня; комунікативна; інформаційно-пізнавальна; нормативна (пропаганда приймних суспільстві норм і зразків поведінки); інтеграційна; розважально-компенсаторна; психотерапевтична (зменшує дискомфорт, емоційне невдоволення); фонова (уникнення самотності), естетична та ін. Науковець С. Семчук зазначає, що для реалізації пізнавальної моделі використання медіапродукції важливо виділити характерні особливості цього процесу, як усвідомлення сенсу сприйнятого медіаконтенту та творчу активність особистості, як мету і результат використання медіапродукції. Усвідомлення сенсу сприйнятого медіаконтенту можливо тільки за умови активізації послідовних розумових операцій свідомий відбір із подальшим критичним осмисленням .

Медіапродукція впливає на дитину дошкільного віку, одна з форм впливу медіапродукції на розвиток дітей дошкільного віку є перенесення і відображення інформації про оточуючий світ її в доступному для дітей форматі.

Сьогодні сприйняття світу дитиною значною мірою залежить від того, як його подають медіа. Медіа надають різнобічну інформацію про світ та практичні наочні зразки певного стилю життя і діяльності людини, формують життєві цінності дитини дошкільного віку. Тож особливим аспектом формування медіапродукції особистості дитини стає медіаосвіта. Специфіка медіаосвіти з точки зору педагогіки полягає в тому, що усі учасники педагогічного процесу рівноправні перед отримуваною інформацією. Тут педагог не вчить, а допомагає осягнути світ, пропонуючи аналізувати отриману інформацію на

різних рівнях осмислення. На даний час медіапростір для дітей дуже строкатий: мультиплікація, телепередачі, дитяча преса, відеоігри, фотографія, інтернет сайти, радіопередачі, документальні фільми про фауну, дитяча література, в тому числі й комікси. Діти дошкільного віку які ще не вміють використовувати вербальні засоби, вміють спілкуватися в у сучасному медіасередовищі зі світом і пізнавати його. І це створює певні труднощі в безпосередньому спілкуванні з іншими людьми у реальному просторі: діти дошкільного віку не вміють формулювати власну думку, виникають певні труднощі, спостерігається фізична не активність. Використання медіатехнологій з метою формування медіаторчості у дітей старшого дошкільного віку, збагачення їх пізнавальної сфери дозволяють розширити можливості вихователя, створюють базу для активізації дітей, щодозволяє дошкільнику проявити себе, ширше розкрити власний творчий потенціал.

У низці ігор передбачається вибір дітьми варіанту поведінки персонажа й оцінення його вчинку. Такі ігри можна розглядати як інструмент морального розвитку, свого роду соціальний тренінг. Вони можуть стати основою для рольових ігор та ігор-драматизацій, колективного обговорення, відображення в малюнках («Знімаємо продовження мультфільму», «Як герої мультфільму допомагають...»). Ігрова діяльність дошкільників також тісно пов'язана з проведенням різних вікторин, змагань, конкурсів. Цей зв'язок не випадковий, бо відомо, що конкурси сприяють розвиткові лідерського потенціалу дітей, підтримують здоровий азарт у колективі, переслідують цілі самореалізації та самовираження дітей у спільній медіаторчості, а також дозволяють дитині виявити своє ставлення до героїв мультфільмів, наприклад малювання за допомогою різних технік або створення з природних матеріалів чи пластиліну улюблених персонажів мультфільмів [45, с. 110].

Одне з джерел мультфільмів — казки, адже казка як літературний твір, втілений у мультиплікаційному жанрі, як естетично й морально ціннісний продукт - це та частинка медіапродукції, яка справляє позитивний соціальний та емоційний вплив на формування світоглядних уявлень дітей. Казки є основою освітньої роботи з дошкільниками упродовж тематичних циклів, за яки-

ми будується навчальний процес. Старшим дошкільникам буде доступна медіадидактична гра «Знімаємо фільм» (або її варіанти «Герої казок знімають фільми», «Я – режисер» тощо). Зміст гри у тому, що після повного перегляду, аналізу та обговорення мультфільму дітям демонструється його фрагмент і пропонується «зняти» продовження на свій смак, за власним вибором. У ході такої гри можна використовувати картинки із зображенням фрагментів мультфільмів, які також стануть у пригоді для гри «Мультяшний комікс» (діти із картинок-фрагментів викладають послідовність кадрів за сюжетом мультфільму). Використання картинок можливе й до перегляду-ознайомлення з новим мультфільмом, коли діти викладають кадри на свій розсуд, порівнюючи у подальшому з оригіналом [3, с. 27]. Розвиток компютерних ігор відображено в додатку Д.

Використання мультфільмів є доречним в процесі індивідуальній роботи з дітьми дошкільного віку (вибір мультфільму залежать від мети корекційної роботи з певною дитиною та потребою). Наприклад, мультфільми:

- «Казка про лінь» (працелюбність);
- «Двоє жадібних ведмежат» (жадібність та доброта);
- «Замок брехунів» (обман);
- «Ахи-страхи» (страх темряви та сміливість);
- «Жаба-мандрівниця» (хвалькуватість).

Діти наслідують персонажів з мультфільмів і використовують їх моделі поведінки, які більшою частиною є агресивними. А. Бандура зазначав про те, що одна медіа є моделью наслідування для мільйонів споживачів. Спираючись на наукавця А. Бандура який зазначив три способи унаслідування:

- 1) у випадку, якщо за допомогою спостереження моделі можуть виникати нові реакції;
- 2) наслідування поведінки героїв;
- 3) у випадку, коли наслідування моделі може сприяти актуалізації тих зразків поведінки, які і раніше були відомі дитині.

Робота над створенням діафільму або мультфільму за казкою може тривати від кількох годин до кількох місяців за певним алгоритмом:

1. Після читання казки та її обговорення на заняттях образотворчого мистецтва діти самостійно розфарбовують ілюстрації-розмальовки до казки, які можна відшукати в інтернеті.

2. Серед завершених ілюстрацій-розмальовок діти добирають на йкисніші за сюжетом для створення мультфільму (критерії можуть визначити самостійно або спільно з вихователем).

3. Розкладають дібрані ілюстрації в порядку розгортання сюжету.

4. Добирають музику, най характернішу для тієї чи іншої сюжетної лінії майбутнього мультфільму, із заздалегідь дібраних вихователем мелодій.

5. Вихователь при дітях проводить монтаж сфотографованих або відсканованих ілюстрацій, накладає музику та анімаційні ефекти.

Методичні підходи до медіаосвіти сприяють розв'язанню її основних завдань:

- формування елементарних математичних уявлень; розвиткові умінь аналізу і синтезу просторово-часової реальності;
- ознайомлення з навколишнім світом, розширення кругозору різних видів і жанрів;
- вивчення сучасних методичних і технологічних способів медіаосвіти, розвиткові медіасприйняття — сприйняття медіареальності, почуттів і думок авторів творів;
- історії їх виникнення та розвитку, творчого використання в освітньому медіакультури;
- розвиткові аналітичних умінь, пов'язаних з прогнозуванням впливу медіатекстів на різні типи;
- розвивального і виховного потенціалу творів медіакультури в закладі освіти;
- розвиткові інтерпретаційних умінь у процесі перекладу медіаповідомлень на «мову індивіда, який сприймає»;
- умінню декодувати інформацію, що міститься в медіатворах, зокрема маніпулятивні способи і технології;
- успішному застосуванню здобутих знань у житті.

Неконтрольований перегляд мультфільмів може сформувати у дитини-викривлену картину світу. Найчастіше малюки симпатизують саме негативним персонажам. Важливо організувати цільовий, коментований перегляд мультфільмів, під час якого провести аналіз персонажів й їх вчинків. При формуванні вміння аналізувати медіатексти (мультфільми) слід звертати увагу на художнє оформлення; «промальовування» – представлення персонажів: відображення характерів і рис персонажів в їх поведінці, зовнішньому вигляді; розгортання сюжету, взаємозв'язок його частин [18, с. 39]. Шість правил для перегляду мультфільмів відображено в додатку К.

Медіапродукція повинна бути не лише для дітей, а й батьків, які активно беруть участь в навчально-виховному процесі. Медіаосвіта батьків вихованців дошкільного навчального закладу, сьогодні, набуває все більшої актуальності, адже саме батьки повинні надати дітям можливість зрозуміти, як використовуються мас-медіа в суспільстві, оволодіти навичками використання медіа в процесі комунікації з іншими людьми та забезпечити знаннями про те, як: аналізувати, критично осмислювати та створювати медіатексти. Мультидидактика відображена в додатку М.

Варто відмітити, що більшість дорослих не вміють помічати в мультфільмі важливі моменти, виділяти засоби художньої виразності.

Анатований список на мультфільми з посиланнями (додатк З).

Медіапродукції яка використовується в роботі з дітьми дошкільного віку має певні переваги, а саме:

- полісенсорного сприйняття матеріалу;
- демонстрації різних об'єктів за допомогою сучасних технічних наприклад: відео, аудіо, медіа;
- активізація зорових функцій, окомірних можливостей дитини;
- яскравість і привабливість медіапродукції прискорюють запам'ятовування матеріалу. Наявність позитивних емоційних реакцій у процесі використання медіапродукції сприяє корекції і розвитку психічних процесів.

Зауважимо, що наявність емоційних реакцій почуття, мови, жестів, рухова активність відображає чуттєве сприйняття дитиною медіапродукції. Так,

О.Леонт'єв висловлює думку, що в ході використання медіапродукції діти починають включатися в процес управління своїми емоційними слова, що веде до осмислення і прояву таких емоцій, як симпатія, співчуття тощо. Таким чином, емоції допомагають сприймати інформацію і реагувати на неї, тим самим впливаючи на пізнавальну активність дітей [13, с. 25].

Медіапродукції яка використовується в освітньому процесі передбачає широкий спектр прийомів роботи з дітьми. Наприклад, використання на занятті «наскрізного» персонажа перетворює «звичайне» спілкування в комунікативну ситуацію. У результаті відбувається не тільки запам'ятовування нової інформації, а і діалог між дитиною та персонажем, який викликає в неї цікавість у спілкуванні з цим героєм. Цікавим прийомом є порівняння двох трьох екранізацій одного і того ж медіа твору. Сучасним прийомом є робота з використанням стоп-кадру або відеоряду (відповіді на запитання, озвучування мікросюжетів, коментування, вибіркового опис дій і ситуацій, розігрування діалогів тощо). Зазначені методичні прийоми сприяють активізації інтересу дітей до медіапродукції [26, с. 87].

Отже, багатофункціональність медіапродукції, з одного боку, відкриває широкий діапазон можливостей для вдосконалення освітнього процесу та розвитку особистості дитини. З іншого боку, це вимагає від педагогів, які використовують медіаматеріал, ретельного планування і чіткого розуміння цілей і завдань своїх занять. Це дозволить уникнути негативних наслідків різних девіацій функцій медіапродукції. Ми можемо дійти висновку, що, враховуючи те, що сучасні дошкільники - активні споживачі медіапродукції, заклади дошкільної освіти повинні закласти підвалини медіаграмотності та вчити дітей критично ставитися до будь-якої інформації, отриманої з інтернету, телебачення робити спроби її аналізувати, а також могли робити усвідомлений вибір при перегляді медіапродукції.

Попри позитивний вплив сучасних засобів медіапродукції для дітей дошкільного віку існують безліч небезпеки при використуванні медіатехнологій. Інформаційно-комунікаційні засоби можуть нашкодити, надати не ту інформацію яка невідповідає віку. Діти дошкільного віку надають більшу пе-

ревагу віртуальному світу ніж реальному, таким чином здійснюється негативний вплив на їх психіку і здоров'я дитини. Часто телебачення стає для дітей дошкільного віку джерелом пізнання світу та нової інформації. Можливі наслідки від компютерної залежності відображені в додатку Е.

Дуже важливо, щоб діти дошкільного віку не замінювали реальне життя на медіапродукцію. Між дитиною дошкільного віку та засобом масової комунікації обов'язково повинен бути нагляд дорослого, який пояснить все, що відбувається на екрані, разом з дитиною проаналізують побачене та дадуть оцінку побаченому. Потрібно вчити дітей розмежовувати віртуальний простір від реального життя. Дорослим не варто забороняти дітям дошкільного віку дивитися телебачення або грати в ігри, а залучати дітей до обговорення про побачене які емоції відчула дитина під час перегляду медіапродукції або компютерної гри.

Телебачення позитивно впливає на дітей

1. Освітнє навчання
2. Занурення у фантастичний світ
3. Дослідження навколишнього середовища
4. Залучення до спорту
5. Соціальний розвиток
6. Художнє мистецтво
7. Спостереження за сучасними технологіями
8. Розвиток емоційної поведінки дитини
9. Креативне мислення
10. Підтримка інтересу

Негативний вплив на дитину через телебачення

Перегляд телепрограм може мати на дитину і негативний вплив. Розглянемо головні недоліки телебачення для дітей.

1. Погана концентрація на дії
2. Вплив на здоров'я
3. Поганий вплив на самооцінку
4. Різка зміна настрою

5. Низька продуктивність

6. Перегляд програм не за віком

Діти дошкільного віку, які переглядають телебачення, у яких висвітлюються такі теми, як секс, наркотики, зловживання алкоголем тощо, стають емоційно вразливими. Вони занадто малі, щоб правильно зрозуміти ці проблеми, тому можуть отримати викривлене уявлення про реальність і піддатися психологічному впливу.

Комп'ютерні ігри можуть полегшити процеси переходу психічної дії із зовнішнього плану у внутрішній, так що найпростіші дії у внутрішньому плані стають доступні вже для дітей 4-5 років.

Чому ж саме комп'ютер легко і швидко може допомогти в подоланні такого складного дефекту, для якого навіть дослідним психологам інколи потрібно декілька місяців. У будь-яких іграх, від найпростіших до складних, дітям необхідно вчитися натискувати пальцями на певні клавіші, що розвиває дрібну мускулатуру руки, моторику дітей. Дії рук потрібно поєднувати з видимою дією на екрані. Так, абсолютно природньо, без додаткових спеціальних занять, розвивається необхідна зорово-моторна координація.

ВИСНОВОК ДО ДРУГОГО РОЗДІЛУ

Отже, специфіка медіапростору з точки зору педагогіки полягає в тому, що вона виникає для формування сприйняття і інтерпретації інформації і має на увазі, що усі учасники педагогічного процесу рівноправні перед отриманою інформацією. Педагог допомагає досягнути світ, пропонуючи аналізувати отриману інформацію на різних рівнях осмислення.

Діти старшого дошкільного віку характеризують такі здобутки: психофізіологічні, соціальні, особистісні досягнення в розвитку, відносну автономність та самостійність дитини у поведінці, сформовані навички, організація та характер спільної діяльності, співпраці з однолітками та дорослими. Ці новоутворення засвідчують становлення компетентної особистості, які розглядаються як орієнтовні показники розвитку особистості, як своєрідні особистісні характеристики, що визначають здатність дитини до вибору способу поведінки у довкіллі і налагодження нею взаємодії з соціумом. Відтак, соціально компетентна дитина здатна відчувати своє місце у системі стосунків та адекватно поводитися у суспільному довкіллі.

Соціалізація дітей дошкільного віку є важливою соціально-педагогічною проблемою, вирішення якої залежить усвідомлення дитиною себе як особистості, своєї самоцінності та інших людей, розвиток у дітей уміння адекватно орієнтуватися у доступному суспільному довкіллі, уміння виражати почуття і ставлення до соціального світу відповідно до культурних традицій суспільства.

Медіасередовище передбачає використання медіатехнологій у ному навчанні, зміну структури та організації освітньо-виховного процесу, формування нових методологічних та дидактичних основ, розробку нових педагогічних інноваційних технологій навчання.

ВИСНОВКИ

Отже, головним принципом формування соціалізації через медіапростір є правильне виховання дітей педагогами та батьками. Діти дошкільного віку повинні соціально збагачуватись та оновлювати свої емоції, думки, інтереси для більшої уяви про навколишній світ.

Соціалізація має свою певну структуру, що відображує взаємопов'язані елементи. Вона поділяється на чотири головних компонента: компонент комунікації - містить в собі різні засоби та форми, за допомогою яких дитина набуває навички мови та мовлення і використовує їх у різних ситуаціях; когнітивний - про навколишню дійсність, створення системи соціальних уявлень і узагальнених образів. Реалізація цього елемента відбувається в процесі навчання і виховання, у спілкуванні, але проявляється в ситуаціях самонавчання тільки тоді, коли дитина шукає і дізнається інформацію за власною ініціативою з метою розширення концепції світу; поведінковий компонент - спрямовує всі дії яким дитина вчиться від простих гігієнічних навичок дорізнних формах праці, а також засвоєння різних форм та правил поведінки які виробляються в процесі соціального розвитку; ціннісна складова - ціннісно-орієнтована система це відношення дитини до цінностей в суспільстві.

Для того, щоб соціалізація дітей дошкільного віку протикала успішно, треба оволодти навичкам які вироблені через способи та аналізи навколишнього середовища. Саме у дошкільному віці в дитини інтенсивно розвиваються психічні процеси зокрема й уяву як основа творчості, творення нового.

Звичайно, що соціалізація взаємодіє з медіапродукцією яка надає різнобічну інформацію через яку можливо дізнатися нове та навчитися новому. Наприклад через перегляд мультфільмів разом з батьками діти дошкільного віку можуть збагачувати словниковий запас, виокремлювати погані та чемні вчинки героїв. Після закінчення перегляду вести активну бесіду та аналізувати наслідки скоїних вчинків героїв.

Неконтрольований перегляд мультфільмів може сформувати у дитини викривлену картину світу. Найчастіше діти дошкільного віку віддають перева-

гу негативним персонажам із мультфільмів. Важливо вносити власні, коментарі під час перегляду мультфільмів. Проводити паралелі, аналізувати вчинки та обрати правильне рішення. Також слід звертати увагу на естетичне оформлення; – поведінку персонажів: вмійку; звязну частину. Батьки дітей дошкільного віку повинні усвідомлювати важливість медіапростору. На даний час діти добре володіють компютерними технологіями без допомоги батьків, але на це потрібно звертати увагу. Головною проблемою є те, що діти замінюють реальний світ на віртуальний, позбавляючи себе спілкування з однолітками, батьками, не помічають навколишнє середовище та ще багато різних факторів. Також багато чого транслюють у повсякденне життя з перегляду телебачення або компютерних ігор, що пагубно впливає на їх розвиток.

Отже, багатофункціональність медіапродукції, з одного боку, відкриває широкий діапазон можливостей для вдосконалення освітнього процесу та розвитку особистості дитини. З іншого боку, це вимагає від педагогів, які використовують медіаматеріал, ретельного планування і чіткого розуміння цілей і завдань своїх занять. Це дозволить уникнути негативних наслідків різних девіацій функцій медіапродукції.

Попри позитивний вплив сучасних засобів медіапродукції для дітей дошкільного віку існують безліч небезпеки при використуванні медіапродукції. Інформаційно-комунікаційні засоби можуть нашкодити, надати не ту інформацію яка невідповідає віку. Діти дошкільного віку надають більшу перевагу віртуальному світу ніж реальному, таким чином здійснюється негативний вплив на їх психіку і здоров'я дитини. За таких умов може погіршитися здоров'я, слух, зір, сон, та ще з'явиться тривожність, знервованість та дратівливість.

Дошкільний навчальний заклад на сучасному етапі має реалізовувати соціально-педагогічну діяльність як цілісної технології переведення соціальної ситуації розвитку дитини в педагогічну - освітню, виховну, навчальну, розвиваючу. Виховно-освітній процес має будуватися з опорою на співпрацю та взаємодію з сім'ями вихованців як найважливішого мікрофактора для досягнення повноцінної соціалізації дитини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авер'янова Г. М. Особливості соціалізації молоді в умовах трансформації суспільства / Г. М. Авер'янова, Н. М. Дембицька, В. В. Москаленко. – Київ : ППП, 2005. – 218 с.
2. Ануфрієва, К. В. «Селфі» як форма прояву нарцисизму особистості в сучасному глобальному співтоваристві / К. В. Ануфрієва // Вісник Тверський державний університет. Серія: Філософія. -2014. – № 2. – С. 79-90.2.
3. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) / Науковий керівник: А. М. Богущ, дійсний член НАПН України, проф., д-р пед. наук. – К.: Видавництво, 2012. – 27 с.
4. Братаніч Б.В. Буттєвий вимір медіа-освітнього простору // Грані. - 2014. - № 9. Київ - 23-26 с.
5. Байер О.Н. Социализация и регулярный опыт старших дошкольников в образовательном пространстве // Приоритетні напрямки роботи дошкільної освіти на 2011-2012 н.р. – Запоріжжя, ЛППС, 2011.
6. Богущ А, Варяниця Л, Гаврик Н., Курінна С., Печенко І. Діти і соціум: особливості соціалізації дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. – Луганськ, 2006 р. – 368 с.
7. Виготський Л.С. Уява і творчість у дитячому віці. Київ, 1991. с 93.
8. Возняк Л. Л., Дуць С. Д. Модель соціалізації особистості в умовах інноваційного середовища освітнього закладу. // Педагогічний пошук. – 2018. – № 4. – С. 60 – 62. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pedp_2018_4_14.
9. Глосарій. Інформаційно-комунікаційні технології: основні терміни та поняття / ГЛОСАРІЙ // Вихователь-методист дошкільного закладу – 2013. – №7. – С. 77 – 78.
10. Гавриш Н. Сучасний медіапростір та його вплив на світогляд дитини // Методична скарбничка вихователя. – 2018. Київ-№6.
11. Гриневич Л. Медіаграмотність – це необхідне вміння для сучасної особистості / Л. Гриневич. – К., 2018.

URL:http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/mediaosvita/media-gramotnist_tse_neobkhidne_vminnya_dlya_suchasnoi_osobistosti_liliya_grinevich/.

12. Дакал А. Державна політика у сфері захисту прав дітей: принципи, завдання та засоби реалізації.

URL:[http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2016/2016_03\(30\)/10.pdf](http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2016/2016_03(30)/10.pdf).

13. Єресько О.В. Освіта в Україні: курс – на ефективне використання інформаційно-комунікаційних технологій / Олег Єресько // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2012. – № 1. – С. 4 – 6.
14. Задорожна Н. Т., Кузнецова Т. В. Медіа-освіта: енциклопедія освіти / акад. пед. наук України; головний ред. В. Г. Кремень / Н. Т. Задорожна, Т. В. Кузнецова. К.: Юрінком Інтер, 2008. С. 103-140.
15. Загарницька І.І. Соціалізація дитини: сутність, фактори, технології. // Нова парадигма. – 2012. – Випуск 104. – С. 41–51.
16. Кіндрат І. Вплив сучасного медіа-простору на формування світоглядних уявлень дитини дошкільного віку. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. 2013. № 13 (272). Ч. III. С. 97–110.
17. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні. Редакція 2016 р. URL: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/mediaosvita/kontsepsiya_vprovadzheniya_mediaosviti_v_ukraini_nova_redaktsiya/.
18. Концепція впровадження медіа-освіти в Україні. Інститут соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України. – URL: http://www.ispp.org.ua/news_44.htm –
19. Кореганова О.І. Компютеру дошкільному закладі/ Компютер у школі та сім'ї - 2000. -№3. Запоріжжя -С.40.
20. Котляренко Н.М. Творче мислення дитини: формування, розвиток, перспективи / Н.М.Котляренко. Дошкільне виховання. 2016. №9. С.14-16
21. Красняков Є. Державна політика у сфері дошкільної освіти: проблеми та перспективи подальшого розвитку. Вісник Інституту розвитку дитини. Сер. : Філософія, педагогіка, психологія. 2014. Вип. 36. С. 40-44. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vird_2014_36_9

22. Кравченко Т. В. Соціалізація дітей шкільного віку у взаємодії сім'ї і школи: Монографія. –К.: Фенікс, 2009. – 416 с.
23. Кивлюк О. Створення комп'ютерно-ігрового середовища / О. Кивлюк. // Інформатика та інформаційні технології: науково-методичний журнал. – Київ: Педагогічна преса, 2012. – С. 6–11.
24. Кузь В. Г. Соціалізація дітей в умовах сільських навчально-виховних комплексів «Загальноосвітній навчальний заклад – дошкільний навчальний заклад» / В. Г. Кузь, І. П. Печенко – К.: Міленіум, 2004. – 212 с. Криченко Н. Компютер активізує творчість // Дошкільне виховання, - 2010 №4. С. 8-9.
25. Ладивір С. Індивідуалізація виховання дитини в дитячому садку / С. Ладивір // Дошкільне виховання. – 2002. – № 1. – С. 14–15.
26. Лаврентьєва Г. Компютерно - ігровий комплекс у дошкільному закладі// Дошкільне виховання. - 2003. -№1. -С. 10-12.
27. Маленко О.О. Розвиток творчої особистості дошкільника / О.О.Маленко. Дошкільне виховання. 2014. №6. С.84-85.
28. Мазуряк С. В. Дитина і комп'ютер / С. В. Мазуряк. // Освітній портал управління освіти Чернівецької міської ради –URL:<http://www.osvitacv.com/index.php/2011-01-11-15-03-48/2011-01-14-0738-38/2011-02-23-09-42-19/55-2011-02-25-12-09-47>.
29. Медіаграмотність і критичне мислення в закладі дошкільної освіти. Навчально-методичний посібник./За редакцією О.В.Волощенко; В.Ф.Іванова; Г. А. Дегтярьова - Київ: АУП, ЦВП, 2020 . - 79 с., URL: <http://nikopol.dnepredu.com/uk/article/oberezhno-suchasne-medio-seredovishche-3.html>
30. Медіадидактичні особливості використання мультфільмів як засобу навчання мов і розвитку звязного мовлення дошкільників /К.Л.Крутий//Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка. - 2013. -№3. -С.85-90.

31. Мультифільмотерапія як засіб корекції та розвитку емоційної сфери К.А. Дишель. Наука і освіта К.Д. Ушінського. -2014. № 12.-С.108-113.
32. Мироненко Г. В. Час віртуального життя: монографія / Г. В. Мироненко; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – К.: Імекс-ЛТД, 2015. – 134 с.
33. Михайлицька О.С. театралізація як дієвий творчий засіб соціалізації особистості в особистісно орієнтованому освітньому середовищі. // Електронний збірник науково - методичних матеріалів конференції «Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах нової української школи». КЗ «ЖОІППО» ЖОР. – 15 травня 2019 р. URL: <http://conf.zippo.net.ua/>
34. Немирич О. Дошкільники і сучасне мультиплікаційне кіно: проблеми і шляхи їх вирішення/О.Немирич//Дошкільна педагогіка. - 2012. -№2. - С. 9-11.
35. Парсяк К. Особливості дитячих телевізійних телепередач на українському телебаченні. Збірник матеріалів І Міжвузівської студентської науково-практичної конференції. Донецьк: вид-во ДІСО, 2009. Вип. 1. 100 с.
36. Петрунько О. Діти і медіа: соціалізація в агресивному медіасередовищі і монографія. 2-ге вид. Ніжин : ТОВ «Вид. «Аспект-Поліграф», 2011. 480 с.
37. Петрунько О. Медіасоціалізація, або соціалізація з медіа замість соціалізації з дорослими. Психологічні перспективи. Спец. випуск. Луцьк, 2010. С. 103–113.
38. Петрунько О. В. Діти і медіа: соціалізація в агресивному медіа середовищі: Монографія / О. В. Петрунько –Полтава: ТОВ нВП «Укрпромторгсервіс», 2010.
39. Печенко І.П. Соціалізація та виховання особистості в дошкільному дитинстві: компетентнісний підхід / І.П. Печенко //Вісн. Луган. нац. пед. ун-ту імені Тараса Шевченка: Педагогічні науки. – 2008. – No 7(146) квітень. – С. 209-217.

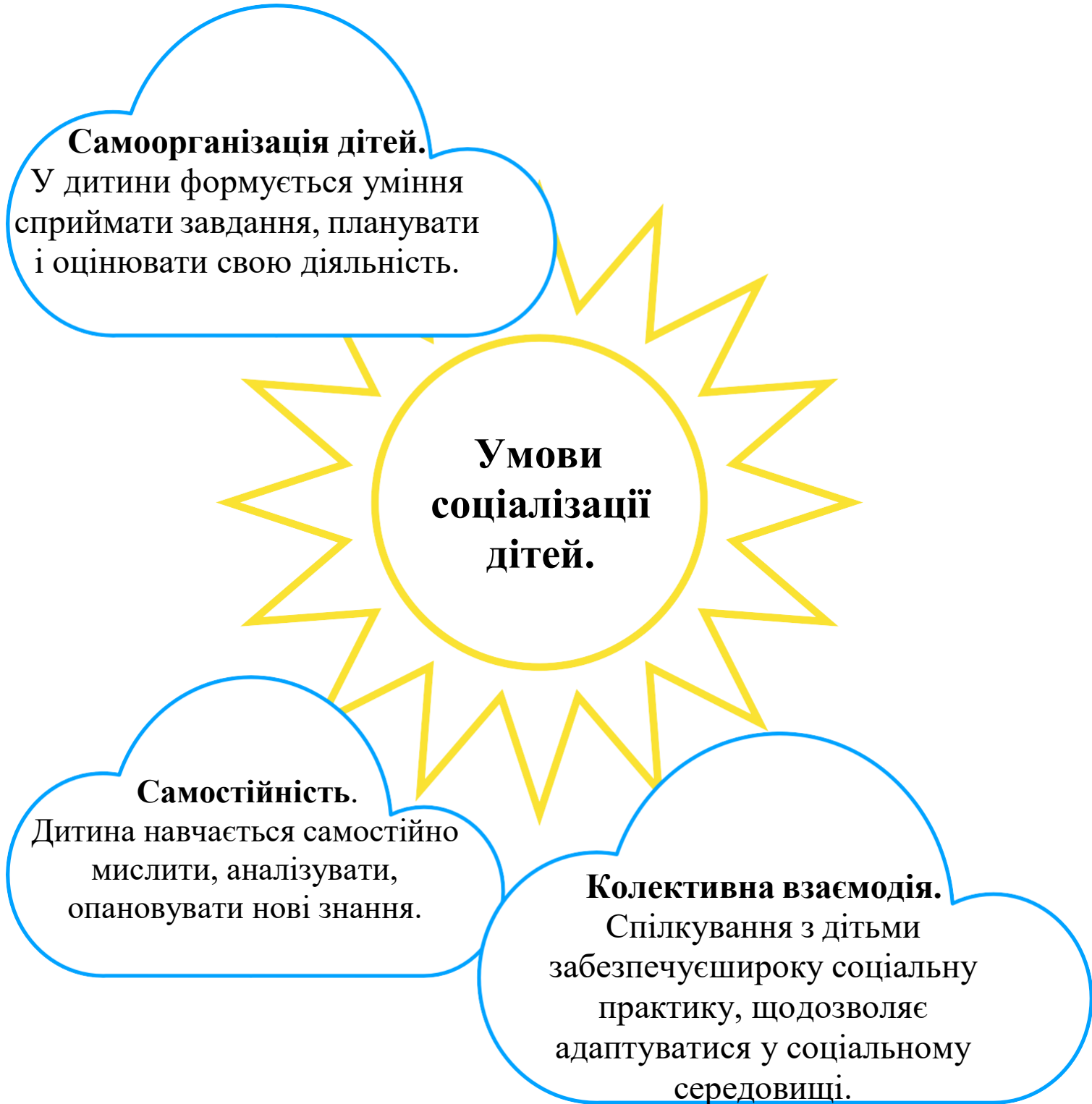
40. Петровський А.В. Навчальний посібник для ВНЗ, «Дитяче мислення», 2012.с.23-29.
41. Психолого-педагогічні умови особистісного зростання і соціалізації дітей / за ред. Т.Д. Марцінковской, 2002.
42. Сакянц М. Зміна парадигми теорії ігрової діяльності в сучасному освітньому просторі. Ч. 2 Конференції «Дитинство в сучасному світі: перші 7 років і все життя». Запоріжжя, 2010. 344 с.
43. Семчук С. І. Особливості впливу друкованих засобів масової інформації на соціалізацію дітей дошкільного віку / С. І. Семчук // зб. наук. праць. Педагогічні науки.– Херсон: Видавництво ХДУ, 2009. – Вип. 51. – С. 384–387.
44. Семчук С. Особливості впливу засобів масової інформації на соціалізацію дітей дошкільного віку: автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.08. Одеса, 2010. 20 с.
45. Сітцева М.В. Роль мультиплікації у розвитку дитини в умовах інформаційного суспільства. URL: <http://www.inforum.in.ua/conferences12/2/12>
46. Цінності, соціальні цінності, ціннісні орієнтації: Діагностичні методики : методичні рекомендації / Південноукраїнський держ. пед. ун-т ім. К.Д. Ушинського Укл. Р. В. Костенко. - Одеса:, 2005. - 64 с.
47. Чепур О. Забезпечення творчої лінії розвитку в різних видах діяльності / О. Чепур // Науковий вісник Ужгородського університету: Серія: Педагогіка. Соціальна робота / [гол. ред. І. В. Козубовська]. – Ужгород: Говерла, 2012. – Вип. 25. – С. 226–228.
48. Череповська Н. Медіакультура та медіаосвіта учнів ЗОШ: візуальна медіакультура / Н. Череповська. – К.: Шкільний світ, 2010. – 128 с.
49. Черешнюк І. О. Використання медіатехнологій у початковій школі: методичні рекомендації / І. О. Черешнюк. – Дніпро, 2016. – С. 133.
50. Шумаєва С. Медіа компетентність як складова загальної мас-медійної просвіти учнів / С. Шумаєва / Психолого-педагогічні проблеми сільської школи: збірник наукових праць Уманського державного педагогічного

університету імені Павла Тичини / [ред. кол.: Побірченко Н. С. (гол. ред.) та інші]. – Умань: ФОП Жовтий О. О., 2014. – Випуск 48. – 320 с.

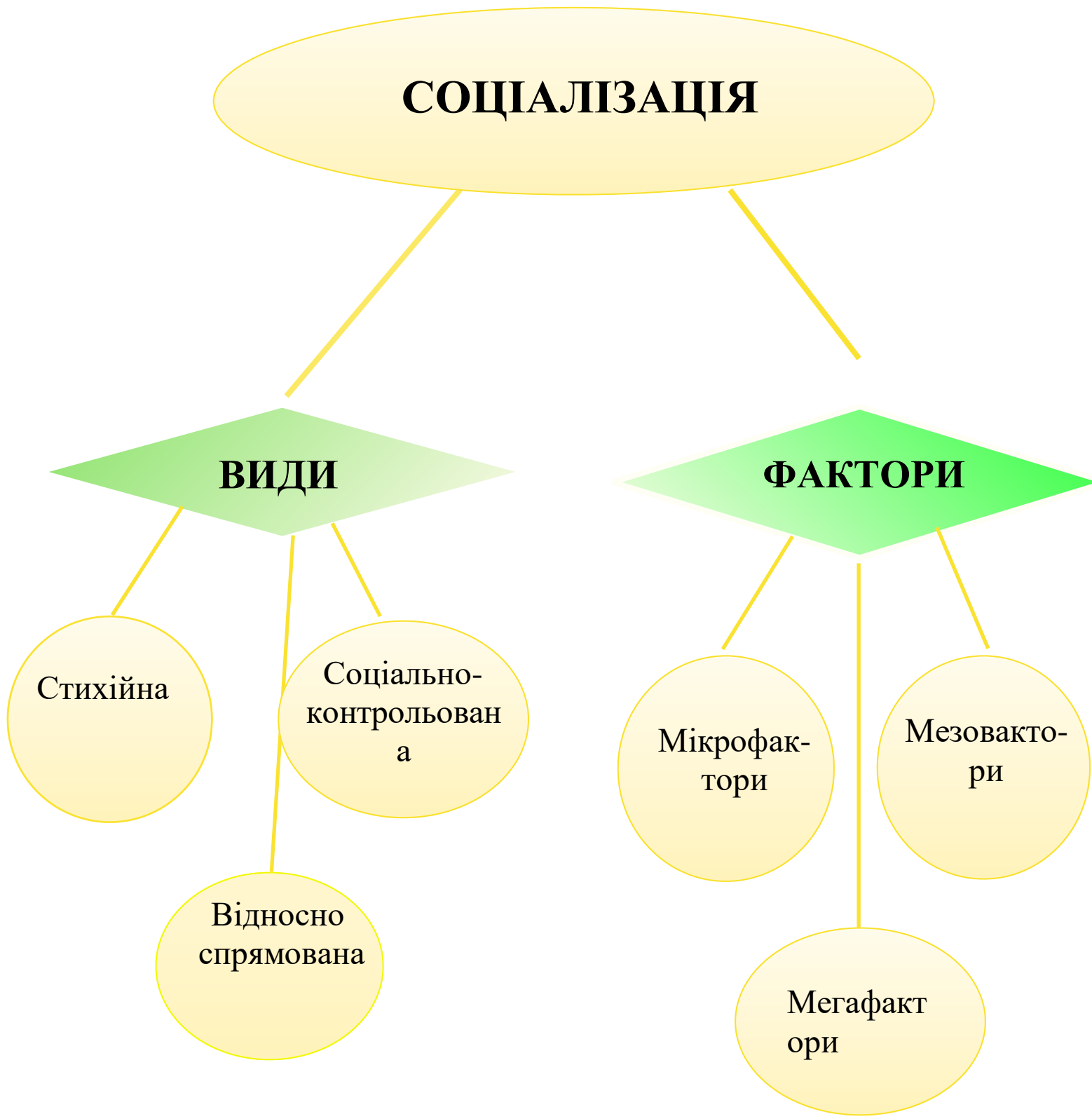
ДОДАТКИ

Додаток А

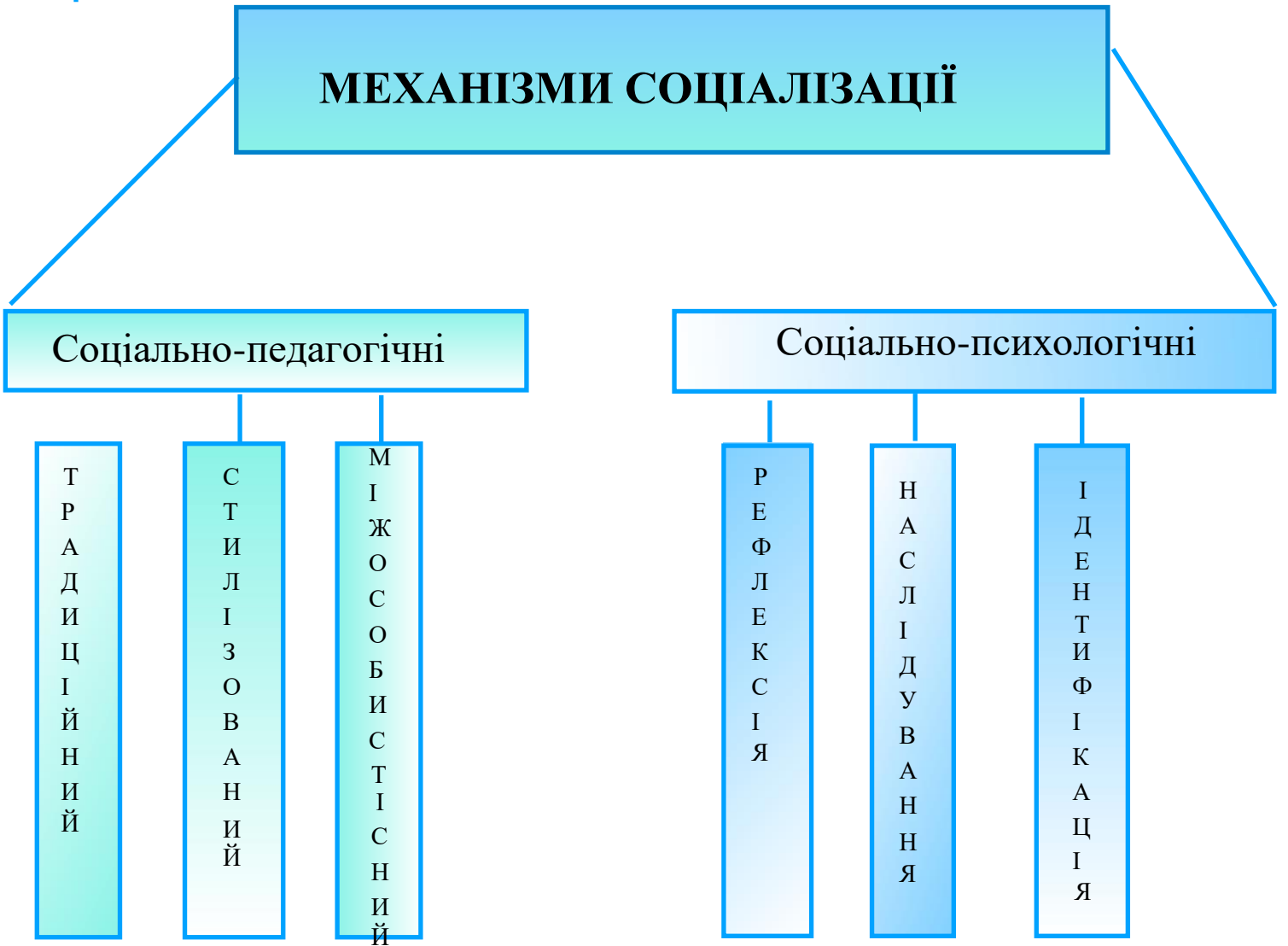
Умови соціалізації дітей

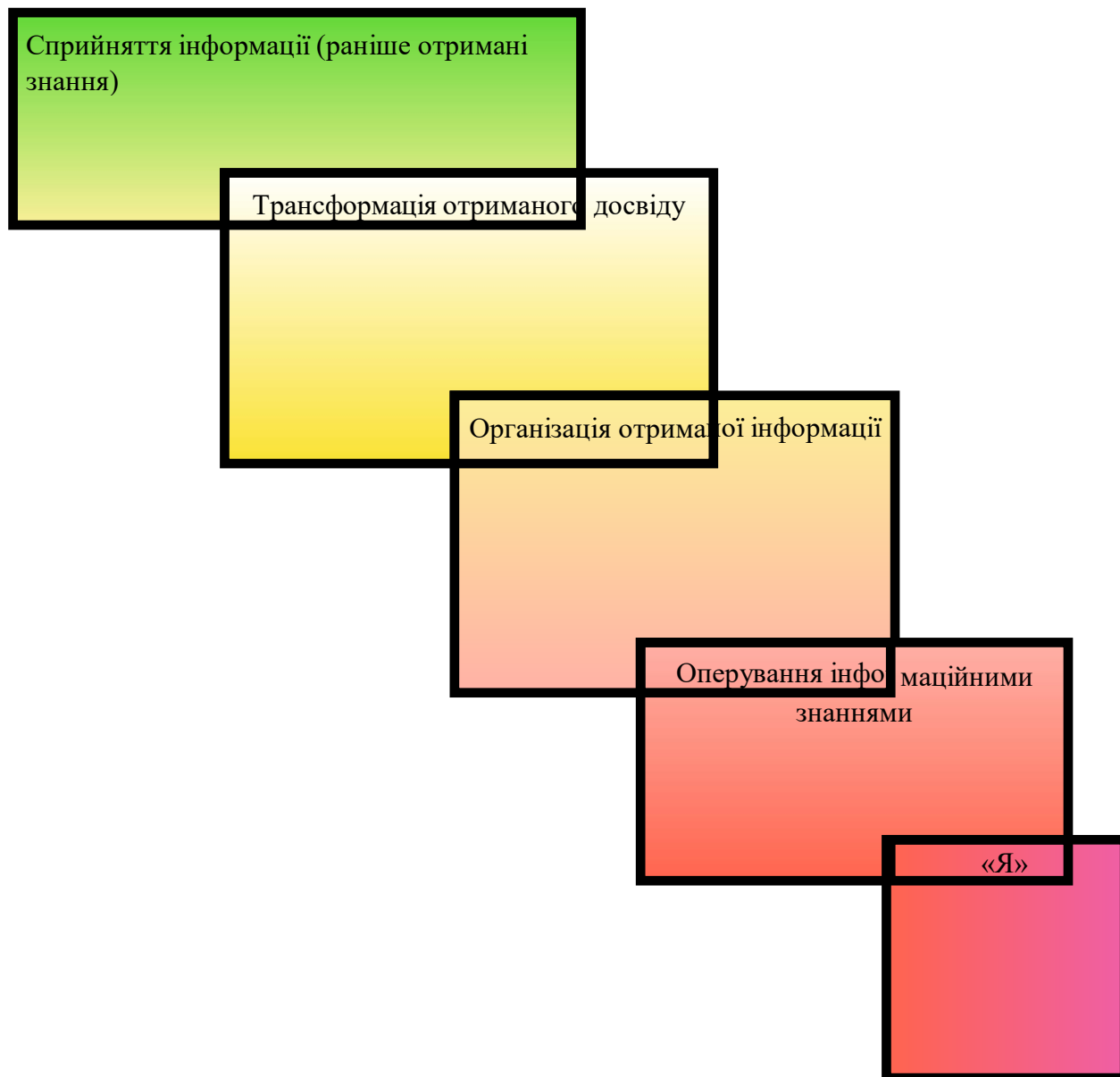
Види та фактори соціалізації

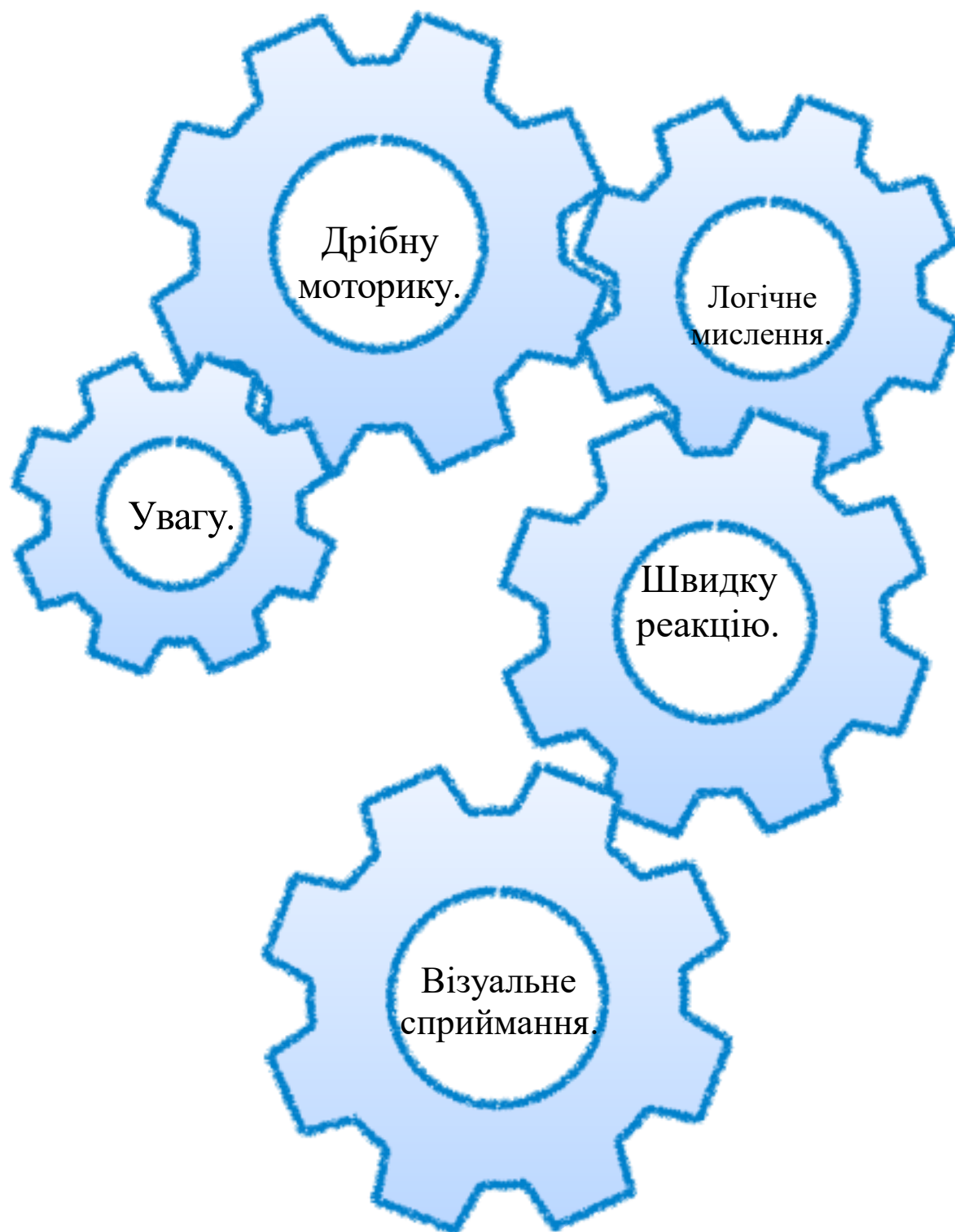
Механізми соціалізації

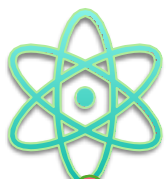

Механізм засвоєння дітьми інформації, сприйнятої зі ЗМІ

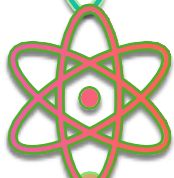

Комп'ютерні ігри розвивають у дітей:

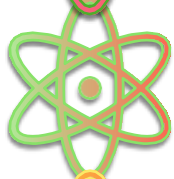

Можливі наслідки від комп'ютерної залежності.

Сухість очей;

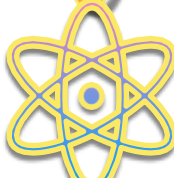
Онїміння та зниження чутливості пальців;

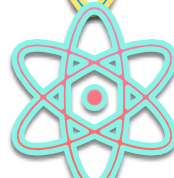
Головна біль;

Недотримання гігієни;

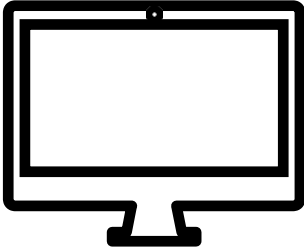

Біль у спині;

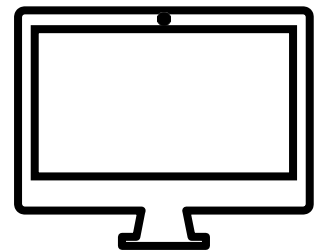
Розлади сну.

Правила організації занять дітей з використанням комп'ютерів

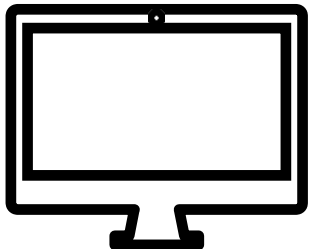
Заняття з комп'ютером в дошкільному навчальному закладі проводяться з дітьми старше 5 років;

Заняття дітей з комп'ютером організуються 2 рази на тиждень. Максимальна кратність роботи впродовж тижня для дітей 5 і 6 років – 3 рази.

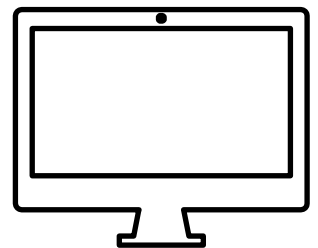

Максимальна одноразова тривалість роботи на комп'ютері складає:

для дітей 6 років I-II групи здоров'я 15 хвилин на день;
для дітей III групи здоров'я – 10 хвилин на день;
для дітей 5 років I-II групи здоров'я – 10 хвилин на день;
для дітей 5 років III групи здоров'я – 7 хвилин на день;
для дітей 5 – 6 років, що відносяться до групи ризику по зору – відповідно 10 і 7 хвилин на день;

Під час роботи дітей дошкільного віку обов'язковою є профілактика загальної втоми і зорового втомлення. Гімнастику для очей, тривалістю 1,5 - хвилині потрібно проводити зразу ж після роботи на комп'ютер

**АНОТОВАНИЙ СПИСОК
МУЛЬТФІЛЬМІВ ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ**

ЇЖАЧОК ІДЕ ДО ШКОЛИ

<https://www.youtube.com/watch?v=ioxMjTfFlj0>

ЗМІСТ: маленький колючий їжачок вперше прийшов до школи з щирим бажанням вчитись та знайти там нових друзів, але його довгі та гострі колючки створюють малюку безліч проблем, що заважають це здійснити. Але на щастя Їжачка, звірятам у класі спала на думку чудова ідея кумедного подарунку, який дозволив не наражатися на гострі колючки та гратися разом.

РЕКОМЕНДОВАНО: для дітей, що готуються до вступу до школи – для розвитку навичок соціальної взаємодії, формування адекватної самооцінки, толерантності, емпатії, вміння орієнтуватися на позитивні характеристики партнера по соціальній взаємодії, почуття колективізму, взаємодопомоги.

ТРИВАЛІСТЬ: 2 хв.

КРАЇНА ВИРОБНИК: Україна

ХАЛАБУДКА

<https://1plus1.video/halabudka>

ЗМІСТ: мультфільм який розповідає історію про будиночок, який став непомітним у великому місті. Халабудка почала новий шук свого нового місця перебування. Під час пошуку та спілкування він зрозумів, що можн залишатися собою навіть в новій ері будівництва.

РЕКОМЕНДОВАНО: для дітей дошкільного віку виховує турботливість, роповідає про турботу до інших, виховає самоповагу.

ТРИВАЛІСТЬ: 12 хв.

КРАЇНА ВИРОБНИК: Україна

УКРАЇНА МОЯ КРАЇНА

<https://www.youtube.com/watch?v=XhVhZWabfAk>

ЗМІСТ: Вірні друзі мандрують навколо країни та знаходять цікаві міста історії про них. В першу чергу розповідають про історію виникнення міста та його звичаї. Знаходять дивовижні ліса, річки, рівнини та теплі промінчики сонця.

РЕКОМЕНДОВАНО: для дітей дошкільного віку, виховує патріотизм, пропагандує дружні відносини та дбайливе ставлення до країни.

ТРИВАЛІСТЬ: 3 хв.

КРАЇНА ВИРОБНИК: Україна

КОЗАКИ НАВКОЛО СВІТУ

<https://www.youtube.com/watch?v=8TZHvZEG7VA>

ЗМІСТ: Козаки пізнають колоритом життя та допомагають вирішити проблеми людей та тварин. Завжди гарний настрій та показові відносини між козаками
РЕКОМЕНДОВАНО: для дітей дошкільного віку, формує гарний настрій вміння комунікувати в навколишньому середовищі, формує гарне ставлення до будь-яких подій не зважаючи на все

ТРИВАЛІСТЬ: 13 хв.

КРАЇНА ВИРОБНИК: Україна

ФІКСИКИ

<https://www.youtube.com/watch?v=at6g3BEDVgQ>

ЗМІСТ: Фіксікі завжди поруч! Маленькі друзі які завжди приходять на допомогу до свого дуга ДімДімича. Вирішують тяжкі задачі та розповідають малечі як цього запобігти.

РЕКОМЕНДОВАНО: для дітей дошкільного віку, добре розвиває уяву, пам'ять, творчу здібність та самостійне вирішення проблем. Перегляд мультфільму впливає на соціальну взаємодію з однолітками та дорослими.

ТРИВАЛІСТЬ: 15 хв.

КРАЇНА ВИРОБНИК: Росія

ФЕЇ

<https://uakino.club/cartoon/3163-feyi.html>

ЗМІСТ: Маленькі та кмітливі феї які завжди відкриті, вірять в добро та взамоповагу. Допомагають одне одному оволодіти новим даром, що міцніше їх преконує у своїх сила.

РЕКОМЕНДОВАНО: для позитивного впливу на логічне мислення, об'єктивне формування на утримання уяви.

ТРИВАЛІСТЬ: 70 хв.

КРАЇНА ВИРОБНИК: США

ПИНЦЕСА І ЖАБА

https://uakino.club/filmi/genre_comedy/1518-princesa-zhaba.html

ЗМІСТ:Перетворення принца та принцеси на жаб. Для того, щоб повернутися у всій повсякденний стан вони разом пройшли багато труднощів і познайомились з багатьма звірями які стали для них найліпшими друзями. В кінці пригоди вони дізналися для того, щоб повернутися в ласні тіла їм потрібен лише один поцілунок.

РЕКОМЕНДОВАНО: для дітей дошкільного віку розвиває емоційний та інтелектуальний розвиток, дружелюбність формує критичне мислення.

ТРИВАЛІСТЬ: 90 хв.

КРАЇНА ВИРОБНИК: США

КОРОЛЬ ЛЕВ

<https://uakino.club/cartoon/features/48-korol-lev.html>

ЗМІСТ: У маленького левеня Сімба з'явилися вірні друзі Сімон та Бумба які його спідкали на різні пригоди. Маленький Сімба є спадкоємець великого льва звірів. Під час першої серії мультфільму Сімба та його нові друзі дуже здружились та час від часу отримувались в халепях з яких знаходили вирішення.

РЕКОМЕНДОВАНО: для дітей старшого дошкільного віку- для формування впевненості в собі, виховує вміння допомагати друзям та близьким, позитивно впливає на соціальний розвіток.

ТРИВАЛІСТЬ: 80 хв.

КРАЇНА ВИРОБНИК: США

НІЧ ПЕРЕД РІЗДВОМ

https://uakino.club/cartoon/short_cartoons/11516-nch-pered-rzdvom.html

ЗМІСТ: Про маленького хлопчика сироту, який залишився без домівки. Але він знайшов вихід працювати на ігршковій фабриці. На передодні різдва хлопчик надмірно працював так, як на нього бала вся надія, він не покладає зусиль працював до останнього. Зазвичай цей мультфільм не виняток і тут з'явився персонаж Джерфі який хотів зіпсувати Різдво.

РЕКОМЕНДОВАНО: для дітей дошкільного віку, формує навички самопізнання, вміння орієнтуватися в незрозумілих ситуаціях, формує адекватну оцінку своїм діям.

ТРИВАЛІСТЬ: 47 хв.

КРАЇНА ВИРОБНИК: США

ПЕТРИК ПЯТОЧКІН

<https://kinoflux.org/20802-kak-petya-pyatochkin-slonikov-schital-1984.html>

ЗМІСТ: рудоволосий хлопчик, хотів знайти пригод і навіть під час денногосну. Вихователь радила закрити оченята та порахувати слоненят.

РЕКОМЕНДОВАНО: рекомендовано для дітей дошкільного віку

ТРИВАЛІСТЬ: 10 хв.

КРАЇНА ВИРОБНИК: СРСР

КОМАРОВ

<https://www.youtube.com/watch?v=Q93W5nVcoBU>

ЗМІСТ: в дитячому садку з'явився неслухняний хлопчик який примушував перейматися виховательку. Але вихователька все одо добре відносилась до всіх дітей тому, що розуміла він робить це не навмисно!

РЕКОМЕНДОВАНО: для дітей дошкільного віку, виховує співчуття та повагу до дорослих.

ТРИВАЛІСТЬ: 10 хв.

КРАЇНА - ВИРОБНИК: СРСР

ПОДАРУНОК

<https://www.youtube.com/watch?v=8B3PBCLpRMo>

ЗМІСТ: Зворушлива історія про дружбу, об'єднану спільним болем.

РЕКОМЕНДОВАНО: для дітей дошкільного віку, виховує у дітей повагу, дружлюбність та об'єднує дітей.

ТРИВАЛІСТЬ: 4хв.

КРАЇНА ВИРОБНИК: Німеччина

МАЛЕНЬКА КАСТРУЛЬКА АНАТОЛЯ

<https://www.youtube.com/watch?v=objjK5oO9-Y>

ЗМІСТ : Анатоль вже не пам'ятає, звідки взялася маленька каструлька, яку він усюди тягає за собою на мотузочці. Вона відчутно заважає йому, застргаючи то тут, то там, ускладнюючи його пересування. Одного чудового дня Анатолі це набридає і він вирішує сховатися від неї і від усіх, щоб нічого не бачити і самому не бути видимим.

РЕКОМЕНДОВАНО: для перегляду дітям дошкільного віку, розвиває логічне мислення, інтуїцію, уважність.

ТРИВАЛІСТЬ: 6 хв.

КРАЇНА ВИРОБНИК: Франція

МОТУЗКИ

<https://www.youtube.com/watch?v=rajnbzd27PM>

ЗМІСТ: Красива історія про рівність, солідарність, дружбу і дитячу мудрість, якій варто повчитися навіть дорослим.

РЕКОМЕНДОВАНО: рекомендовано для перегляду, формує у дітей дошкільного віку вірність, дружелюбність

ТРИВАЛІСТЬ: 10 хв.

КРАЇНА ВИРОБНИК: Іспанія

ТАМАРА

<https://www.youtube.com/watch?v=nCQawIqi3Z0>

ЗМІСТ: про дівчинку Тамару, яка мріє стати танцівницею. Вона танцює під звуку музичної скриньки, не помічаючи нічого навкруги. Але в неї є одна проблема. Вона не чує музику!

РЕКОМЕНДОВАНО: для перегляду дітям дошкільного віку, вчить бити обережливого ставлення до навколишнього світу, долучатися до проблем інших.

ТРИВАЛІСТЬ: 5хв.

КРАЇНА ВИРОБНИК: США

ЗМІННА ХМАРНІСТЬ

<https://www.youtube.com/watch?v=9BllwqK9MC4>

ЗМІСТ: Лелеки які приносять дітей. Але те, що цих дітей роблять з хмаринок, факт менш відомий як ий розкриє сю. Добрий мультик про дружбу, надію і віру у краще.

РЕКОМЕНДОВАНО: рекомендовано для перегляду дітям дошкільного віку при перегляді діти будуть зацікавлені сюжетом та будуть збагачувати словниковий запас роблячи коментарії тому, що мультфільм не має розмовного супроводу.

ТРИВАЛІСТЬ: 6 хв.

КРАЇНА ВИРОБНИК: США

КОТИК ТА ПІВНИК

<https://www.youtube.com/watch?v=H7yBXFcN6jA>

ЗМІСТ:Були собі котик та півник. Котик на скрипочці грає, а півник пісеньки співає. Котик йде їсти добувати, а півник вдома сидить та хату глядить. Та от одного разу надумала лисичка півника підманути. Підійде під віконце, як котика нема дома, та й підмовляє: — Півнику, півнику, вигляне у віконце! У мене золота пшениця, холодна водиця. — То-ток, то-ток, не велів коток! Та чи змогла перехитрити лисичка півника дізнається з даного мультфільму

РЕКОМЕНДОВАНО: для дітей дошкільного віку, повчальний за змістом виховує у дітей спостережливість, слухняність, обережність.

ТРИВАЛІСТЬ: 10 хв

КРАЇНА ВИРОБНИК: Україна

ЗАЙЧЕНЯ ЗАБЛУКАЛО

<https://www.youtube.com/watch?v=BIjq2any70o>

ЗМІСТ: зайчика, який біг за метеликом і заблукав у лісі. Картина показує щирість та доброту лісових мешканців, які не залишилися байдужими до біди зайчика.

РЕКОМЕНДОВАНО: для перегляду дітям дошкільного віку, виховує соціальній взаємозв'язок, почуття колективізму, взаємодопомоги.

ТРИВАЛІСТЬ: 10 хв.

КРАЇНА ВИРОБНИК: СРСР

КАПІТОШКА

<https://www.youtube.com/watch?v=xlzszlDsBg>

ЗМІСТ:це історія про дружбу веселої краплинки чистого літнього дощу та Вовченяти. Там, де з'являється Капітошка, розпускаються квіти, листя і трави. Саме Капітошка приносить дружбу у будинок Вовченяти і допомагає йому зрозуміти, хто він є насправді.

РЕКОМЕНДОВАНО: виховує у дітей дружелюбність, розвиває логічне мислення

ТРИВАЛІСТЬ: 8 хв.

КРАЇНА ВИРОБНИК: СРСР

КАПРИЗ

<https://www.youtube.com/watch?v=b4Ujr2Ebu6E>

ЗМІСТ:Малюк всіма силами намагається уникнути походу в дитячий садок, адже вдома, як він думає, разом з улюбленим котиком куди веселіше і приємніше проводити час. Батькам і його бабусі доводиться і ловити хлопчика, і бігати за ним, і відривати від фіранок, і одягати

РЕКОМЕНДОВАНО: для перегляду дітям дошкільного віку, яскравий приклад для дітей як не потрібно себе поводити.

ТРИВАЛІСТЬ: 6хв.

КРАЇНА ВИРОБНИК: Україна

**Правила перегляду мультфільмів:
Шість правил для перегляду мультфільмів.**

Правило 1.

Перегляд мультфільмів повинен бути не більше одного в день. Перегляд телевізору для дітей рекомендовано не більше ніж 30 хвилин але з віком можливо поступово збільшувати на декілька хвилин. Для дітей старшого дошкільного віку рекомендовано перегляд мультфільму не більше ніж одна година на день.

Правило 2.

Дорослим які поруч з дитиною дошкільного віку рекомендовано слідкувати за зображенням на телевізорі або компютері. Для комфортного перегляду та збереження здоров'я.

Правило 3.

Знайомити дітей з героями мультфільму, залучати до розмови дітей дошкільного віку.

Правило 4.

Переглядати мультфільми разом з дітьми дошкільного віку. Для того, щоб активно обговорювати та співпереживати за героїв мультфільму.

Правило 5.

Добирати правильні мультфільми які будуть позитивно впливати на емоційний та пізнавальний розвиток дитини. При перегляді мультфільму у дітей дошкільного віку повинні викликати позитивні емоції які будуть сприяти правильним чинкам, повазі до однолітків та друзів та співпраці.

Правило 6

Правильно створені умови для перегляду мультфільмів або пізнавальних програм. Слідкувати за відстанню перегляду телевізора не менше, а ніж 3 метри, заборонити вживати їжу перед телевізором, приймати правильне положення під час перегляду.

Рекомендації для вихователів

Назва вебінару	Лініг для участі у вебінарі	Завдання	Тривалість
Створюємо навчальні комікси та мультфільми у ToonyTool	https://vseosvita.ua/webinar/stvoruemo-navcalni-komiksi-ta-multfilmi-u-toonytool-446.html	<ul style="list-style-type: none"> • ознайомити з можливостями онлайн-ресурсу ToonyTool; • висвітлити інструменти застосування для роботи вчителя; • ознайомити з етапами створення коміксу/мультфільму за допомогою ToonyTool. 	тривалість 2 академічні години
Адаптація і соціалізація дітей з особливими освітніми потребами в умовах дитячо-учнівського колективу	https://vseosvita.ua/webinar/adaptacia-i-socializacia-ditej-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami-v-umovah-ditaco-ucnivskogo-kolektivu-426.html	<ul style="list-style-type: none"> • обговорити основні принципи адаптації та соціалізації дітей з ООП в умовах дитячого / учнівського колективу дошкільного закладу освіти й школи; • розглянути умови ефективного мікросередовища, що сприяє адаптації й соціалізації дітей з ООП в дошкільній групі й класі; • запропонувати практичні підходи до успішної адаптації дітей з ООП до колективу ровесників (дошкільного і шкільного). 	тривалість 2 академічні годин

<p>Як обрати стиль спілкування з дитиною в умовах сьогодення. Прийоми ефективної взаємодії</p>	<p>https://vseosvita.ua/webinar/ak-obrati-stil-spilkuvanna-z-ditinou-v-umovah-sogodenna-prijomi-efektivnoi-vzaemodii-191.html</p>	<ul style="list-style-type: none"> • надати учасникам вебінару знання щодо застосування теоретичних даних в професійній діяльності; • продемонструвати прийоми якісного впливу на поведінку дитини; • висвітлити способи переорієнтування поведінки малюка; • надати практичні поради розв'язання конфліктних ситуацій в процесі спілкування дорослих та дітей. 	<p>тривалість 2 академічні години</p>
<p>Розвиток соціальних навичок у дітей: ігри та вправи</p>	<p>https://vseosvita.ua/webinar/rozvitok-socialnih-navicok-u-ditej-igri-ta-vpravi-147.html</p>	<ul style="list-style-type: none"> • обговорити основні принципи адаптації та соціалізації дітей з ООП в умовах дитячого / учнівського колективу дошкільного закладу освіти й школи; • розглянути умови ефективного мікросередовища, що сприяє адаптації й соціалізації дітей з ООП в дошкільній групі й класі; • запропонувати практичні підходи до успішної адаптації дітей з ООП до колективу ровесників 	<p>тривалість 2 академічні години</p>

Мультидактика

«Види медіа, які застосовуються в праці з дітьми старшого дошкільного віку»

